

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

58. årgang

12. juni 2015

Indhold

I *Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser*

UDTALELSER

Regionsudvalget

111. plenarforsamling den 16.—17. april 2015

2015/C 195/01	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2014-2015 . . .	1
2015/C 195/02	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Gennemførelse af hvidbogen om transport fra 2011 . . .	10
2015/C 195/03	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Mælkesektorens fremtid	15
2015/C 195/04	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa . .	22
2015/C 195/05	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bedre gennemførelse af Den Europæiske Unions territoriale dagsorden 2020	30
2015/C 195/06	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Muligheder for ressourceeffektivitet i bygningssektoren . .	36

III *Forberedende retsakter*

REGIONSUDVALGET

111. plenarforsamling den 16.—17. april 2015

2015/C 195/07	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Investeringsplanen og den europæiske fond for strategiske investeringer	41
---------------	---	----

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

UDTALELSER

REGIONSUDVALGET

111. PLENARFORSAMLING DEN 16.—17. APRIL 2015

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2014-2015

(2015/C 195/01)

Ordfører:	Prof. Franz SCHAUSBERGER (AT/EPP), repræsentant for delstaten Salzburg i Regionsudvalget
Basisdokument:	»Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2014-2015« COM(2014) 700 final

I POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

Generelle politiske anbefalinger

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger den helt grundlæggende rolle, som lokale og regionale repræsentanter spiller i udvidelsesprocessen, og opmuntrer udvidelseslandene (Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Serbien, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo ⁽¹⁾, Tyrkiet og Island) i deres indsats for decentralisering og regionalisering; anser overholdelse af nærhedsprincippet for at være af afgørende betydning;
2. bemærker og støtter Kommission i, at der er behov for en konsolideringsperiode; understreger imidlertid også, at det ikke må føre til stilstand. Perioden på fem år skal forstås som en fase med intens forberedelse og vedtagelse af de politikker, der er nødvendige for at opfylde kriterierne for EU-medlemskab;
3. understreger betydningen af en realistisk udsigt til EU-medlemskab for kandidatlande og potentielle kandidatlande som en vigtig stabiliserende faktor og et vigtigt incitament til at gennemføre de nødvendige politiske og økonomiske reformer;
4. gentager sin anbefaling til Kommissionen om i fremtidige rapporter om udvidelsesstrategien at gå mere i dybden med situationen for det regionale og lokale selvstyre og henviser til behovet for yderligere regionalisering og decentralisering i udvidelseslandene, således at de opmuntres til fuldt ud at tilpasse og gennemføre en omfattende lovgivningsramme, som etablerer stærke subnationale myndighedsniveauer; påpeger, at de delegerede beføjelser bør afspejle det ansvar, der overtages, når fællesskabsretten gennemføres på lokalt og regionalt niveau;

⁽¹⁾ Denne betegnelse er med forbehold for holdningerne til status og er i overensstemmelse med UNSCR 1244/99 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

5. foreslår et dybere samarbejde — og samtidig at undgå overlapninger — med Europarådet og navnlig Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder, som systematisk overvåger, at alle Europarådets medlemsstater overholder den europæiske konvention om lokalt selvstyre; resultaterne og anbefalingerne i kongressens overvågningsrapporter bør blive taget med i betragtning i udarbejdelsen af EU's holdning om de pågældende lande;
6. glæder sig over lanceringen af det nye instrument til førtiltrædelsesbistand, hvormed der i perioden 2014-2020 stilles 11,7 mia. EUR til rådighed til at støtte udvidelseslandene i deres tiltrædelsesforberedelser og til regionalt og grænseoverskridende samarbejde;
7. anerkender den styrende og koordinerende rolle af den makroregionale strategi for Adriaterhavet og Det Ioniske Hav (EUSAIR) og håber, med henvisning til de deltagende-kandidatlande (Montenegro, Serbien og Albanien) og de potentielle kandidatlande (Bosnien-Hercegovina), at denne strategi vil fremme hurtigere konvergens i tiltrædelsesprocesserne, navnlig mht. administrativ kapacitet og de områder, der er blevet udpeget under de enkelte søjler. Den omstændighed, at hver af søjlerne koordineres i fællesskab af disse lande og en medlemsstat, giver mulighed for udveksling af viden og læring om planlægning og anvendelse af EU-midler;
8. opfordrer til, at de lokale og regionale myndigheder i kandidatlandene og de potentielle kandidatlande reelt inddrages i førtiltrædelsesprocessen;
9. konstaterer, at forvaltningen er svag på alle niveauer i de fleste udvidelseslande, hvor der er en begrænset administrativ kapacitet, en høj grad af politisering og korruption og manglende gennemsigtighed. Politisering på både centralt og lokalt plan er fortsat et alvorligt problem i de fleste af tiltrædelseslandene, og udviskningen af forskellen mellem stat og regeringspartier skal tages op til behandling, da det giver anledning til bekymringer, der undergraver tilliden til offentlige institutioner;
10. understreger nødvendigheden af at styrke respekten for de grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet og de demokratiske institutioner, herunder retfærdige valgprocesser og velfungerende parlamenter, regionalforsamlinger og kommunalråd samt konstruktiv og bæredygtig dialog på tværs af det politiske spektrum. Der bør gøres mere for at involvere civilsamfundet;
11. er fast overbevist om behovet for at overholde princippet om gode naboforbindelser mellem EU's medlemsstater, kandidatlande såvel som førkandidatlande og andre lande og om betydningen af at udvikle et grænseoverskridende og regionalt samarbejde mellem disse lande.

Specifikke bemærkninger vedrørende udvidelseslandene

Island

12. Det Europæiske Regionsudvalg konstaterer med beklagelse den islandske regerings beslutning om at trække sin ansøgning om tiltrædelse af EU tilbage.

Tyrkiet

13. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over Tyrkiets fortsatte engagement i EU-tiltrædelse, som blev bevist med vedtagelsen af landets EU-strategi i september 2014, der sigter mod at puste nyt liv i dets tiltrædelsesproces, og den omstændighed, at 2014 var »året for Den Europæiske Union«;
14. glæder sig over åbningen i november 2013 af forhandlingerne om kapitel 22 om *regionalpolitik og samordning af strukturinstrumenterne* og opfordrer til at fortsætte bestræbelserne på at færdiggøre den nationale strategi for regional udvikling; henviser i den forbindelse til konklusionerne fra mødet i Rådet (almindelige anliggender) i december 2014 og opfordrer Tyrkiet til at fortsætte med at gennemføre de nødvendige reformer, som også vil være til gavn på det lokale samfundsplan; opfordrer endvidere Tyrkiet til fuldt ud at overholde sine forpligtelser i henhold til tillægsprotokollen til associeringsaftalen og til at anerkende Republikken Cypern;
15. glæder sig over, at lokalvalget i 2014 overordnet set var godt organiseret og generelt forløb fredeligt — også i landets sydøstlige del; understreger imidlertid, at det var en polariseret og anspændt valgkamp, og bemærker, at beskyldninger om svindel udløste protester i flere byer;

16. understreger, at antallet af bykommuner efter lokalvalget i 2014 er steget, og at deres grænser er blevet udvidet; understreger, at dette vil have en effekt på beføjelserne på subnationalt plan, især med hensyn til miljøet;
17. støtter yderligere foranstaltninger til at øge gennemsigtigheden og opfordrer til at fortsætte kampen mod korruption, især på lokalt plan;
18. beklager, at der ikke er gjort fremskridt med hensyn til decentralisering af beføjelser til lokalforvaltningerne, og at decentraliseringen på skatteområdet er forblevet meget begrænset;
19. opfordrer til at fortsætte arbejdet med at opgradere Regionsudvalgets arbejdsgruppe med Tyrkiet til et blandet rådgivende udvalg;
20. påpeger med beklagelse, at de lokale myndigheders andel af de offentlige indtægter og udgifter i 2013 lå på under 10 %;
21. bifalder det faktum, at de institutioner, der er involveret i gennemførelsen af førtiltrædelsesbistand (IPA), er blevet styrket i kraft af uddannelse og teknisk assistance, og anbefaler, at der gøres en yderligere indsats for at øge de lokale myndigheders administrative kapacitet;
22. påpeger, at den syriske krise har ført til en betydelig stigning i antallet af syriske flygtninge i Tyrkiet, hvis samlede antal anslås til over 1 600 000; roser Tyrkiet for dets uvurderlige støtte til syriske flygtninge, som lægger et betydeligt pres på den lokale kapacitet og de lokale ressourcer; understreger den afgørende rolle, der spilles af de lokale myndigheder, som har presserende brug for støtte fra statens side og også fra eksterne humanitære organisationer;
23. understreger, at landet under IPA II vil fortsætte med at modtage førtiltrædelsesbistand i perioden 2014-2020 med en vejledende finansiering, der årligt beløber sig til over 620 mio. EUR; understreger, at midlerne under IPA II vil blive rettet mod at støtte bestræbelser på områderne retsstatsforhold, administration, demokratisk og økonomisk regeringsførelse, konkurrenceevne og vækst. Evnen til at medfinansiere EU-finansierede projekter på lokalt plan skal imidlertid forbedres; Evnen til at medfinansiere EU-finansierede projekter på lokalt plan skal imidlertid forbedres;
24. påpeger, at der er behov for flere ressourcer til at fuldføre processen med statslig decentralisering og støtte den lokale udvikling;
25. påpeger, at den anden fase af den skattemæssige decentralisering endnu ikke er afsluttet i alle kommuner, og understreger, at kommunerne har brug for den fornødne finansielle bæredygtighed til at udføre de opgaver, der er overdraget til dem;
26. beklager, at den relevante lovgivning om regional udvikling ikke er blevet gennemført fuldt ud, og at myndighederne med ansvar for den regionale økonomiske udvikling ikke har tilstrækkelige ressourcer;
27. håber, at Tyrkiet aktivt vil støtte FN's bestræbelser på at finde en retfærdig, samlet og varig løsning på Cypernspørgsmålet; opfordrer Tyrkiet til at begynde at trække sine styrker tilbage fra øen og overføre det afspærrede område af Famagusta til FN i overensstemmelse med FN's sikkerhedsråds resolution 550 (1984), da dette ville være en tillidsskabende foranstaltning og en reel mulighed for fred og for økonomisk, social og regional vækst for begge samfund;
28. opfordrer Tyrkiet til at opretholde gode nabolandsforbindelser med alle nabolandene, hvilket er en vigtig forudsætning for tiltrædelsesprocessen, navnlig med hensyn til at fjerne casus belli-truslen mod Grækenland og i forbindelse med Cypernspørgsmålet; hilser det velkommen, at de tyrkiske lokale og regionale myndigheder har vist sig åbne over for Den Europæiske Union i Regionsudvalgets arbejdsgruppe Tyrkiet-EU; gentager Rådets konklusioner af 24. oktober og 16. december 2014 og støtter fuldt ud Europa-Parlamentets beslutning af 13. november 2014 om Tyrkiets handlinger, der skaber spændinger i Cyperns eksklusive økonomiske zone (P8_TA(2014) 0052);

29. glæder sig over ændringerne af de juridiske rammer vedrørende politiske partier og valgkampagner; gentager, at det er vigtigt at sænke spærregrensen på 10 %, hvilket ville give alle sociale grupper i Tyrkiet mulighed for at deltage i landets politiske liv i overensstemmelse med de politiske Københavnskriterier;

30. understreger den store betydning, tværreligiøs og interkulturel dialog på alle niveauer spiller for at styrke civilsamfundet og internationale partnerskaber; understreger, at Det Økumeniske Patriarkat er en vigtig aktør og opfordrer Tyrkiet til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at støtte dets rolle, bl.a. ved at tillade offentlig anvendelse af dets kirkelige titel, anerkende dets status som juridisk person og tillade genåbning af Halki-seminariet;

31. beklager den markante stigning i korrupsion i Tyrkiet gennem det seneste år; understøtter, at der er behov for en passende lovramme til at bekæmpe korrupsion; beklager den manglende respekt for ytringsfriheden, tankefriheden, pressefriheden, samvittigheds- og religionsfriheden og for forsamlings- og foreningsfriheden.

Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien

32. Det Europæiske Regionsudvalg anerkender anbefalingerne fra Kommissionen og Europa-Parlamentet til Rådet om at indlede tiltrædelsesforhandlinger baseret på 2013-statusrapporten for Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, hvori det konkluderes, at landet opfylder de politiske kriterier; bemærker med stor bekymring, at der på det seneste har været stigende politisering på både centralt og lokalt niveau, og at udvisningen af sondringen mellem stat og regeringspartier skal behandles hurtigt, da den fører til udhuling af tilliden til offentlige institutioner på alle niveauer;

33. understreger, at gode naboskabsforbindelser, herunder at identificere en forhandlet og gensidigt acceptabel løsning på navnespørgsmålet under FN's auspicer, stadig er afgørende, og at de lokale og regionale myndigheder vil spille en konstruktiv rolle i den forbindelse ved at afstå fra handlinger og erklæringer, der underminerer gode naboskabsforbindelser med EU's medlemsstater;

34. bemærker med bedrøvelse og irritation den nylige afpresnings- og telefonhackingskandale og håber, at regeringen hurtigt vil få afklaret situationen, da en sådan hændelse kan have en negativ indvirkning på FYROM's tiltrædelsesproces;

35. er bekymret over den voksende frustration blandt borgerne i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og deres faldende interesse i europæisk integration på trods af en eventuel tiltrædelses betydelige indflydelse på den hjemlige politiske scene på alle niveauer;

36. støtter muligheden for at integrere Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien i initiativet om den adriatisk-joniske makroregion;

37. glæder sig over det arbejde, der er udført af ZELS, sammenslutningen af lokale myndigheder, som repræsenterer det subnationale niveau i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien;

38. ønsker at støtte indsatsen i det blandede rådgivende udvalg med Regionsudvalget for at styrke den administrative kapacitet på lokalt plan, navnlig inden for miljølovgivning, uddannelse, grundlæggende rettigheder, korrupsionsbekæmpelse, mindretalsrettigheder, kulturelle rettigheder og decentralisering;

39. hilser den igangværende reform af den offentlige administration og arbejdet i den særlige gruppe om reform af den offentlige administration velkommen; agter at bidrage til indsatsen for at øge den administrative kapacitet på lokalt plan, der sigter mod en decentralisering af forvaltningen, et centralt element i Ohrid-rammeaftalen;

40. beklager, at den relevante lovgivning om regional udvikling endnu ikke er blevet gennemført fuldt ud, og at myndighederne med ansvaret for den regionale økonomiske udvikling ikke har tilstrækkelige ressourcer;

41. opfordrer til, at der gøres en større indsats for at sikre gennemsigtighed i fordelingen af støttemidler til lokale myndigheder;

42. beklager oppositionens afvisning af at indgå i regelmæssige parlamentariske aktiviteter, hvilket skader den demokratiske institutionelle struktur på lokalt plan;

43. er bekymret over, at den offentlige administration til trods for lovgivningsmæssige fremskridt fortsat er opsplittet og underlagt politisk indflydelse; insisterer kraftigt på, at dens professionalisme og uafhængighed på alle niveauer skal styrkes, og at overholdelsen af principperne om gennemsigtighed, fortjeneste og ligelig repræsentation sikres; opfordrer regeringen til at vedtage et program for reform af offentlig finansiel forvaltning.

Montenegro

44. Det Europæiske Regionsudvalg hilser ændringerne af loven om Montenegros territoriale struktur og ændringen af loven om lokalt selvstyre velkommen; påpeger, at finansiel og administrativ bæredygtighed bør være blandt kriterierne for oprettelsen af nye kommuner;

45. hilser vedtagelsen af 2014-handlingsplanen for reformen af det lokale selvstyre velkommen; glæder sig over, at Montenegro har etableret en omfattende strategisk ramme for reformer af den offentlige administration. Strategien for reform af den offentlige administration for 2011-2016 omfatter statsadministrationen og lokalforvaltningerne; opfordrer til hurtig gennemførelse;

46. glæder sig over, at valglovgivningen er blevet forbedret og, at loven om valg af kommunale byrådsmedlemmer endelig er blevet vedtaget, men beklager, at vedtagelsen ikke berører finansieringen af valgkampagner for borgmestre og kommunalrådsformænd; understreger også behovet for at gennemføre OSCE/ODIHR's henstillinger om valgeregler, der er i overensstemmelse med europæiske standarder og bedste praksis, herunder om retten til at stille op som uafhængig kandidat, forholdsmæssig offentlig støtte til fremme af lige konkurrencevilkår for alle kandidater samt revision af politiske partier;

47. påpeger, at loven om lokalt selvstyre skal harmoniseres med de nye regler for forvaltning af offentlige tjenester;

48. påpeger, at det er nødvendigt, at Montenegro styrker den forvaltningsmæssige kapacitet i de etablerede strukturer under førtiltrædelsesinstrumentet og forbereder dem behørigt for at øge deres evne til at absorbere midler fra førtiltrædelsesfondene;

49. påpeger, at der skal etableres en gennemsigtig, effektiv og ansvarlig lokaladministration, og at kriterierne for oprettelse af nye kommuner bør omfatte finansiel og administrativ bæredygtighed;

50. glæder sig over, at parlamentet enstemmigt har vedtaget en resolution om Montenegros vej mod europæisk integration, og at den parlamentariske komité for europæisk integration har gennemført rådgivende høringer, drøftet forhandlingspositioner udarbejdet af regeringen og har afholdt offentlige debatter om EU-relaterede emner;

51. glæder sig over, at regeringen har fastholdt sit fokus på målsætningen om EU-medlemskab og har vedtaget en række strategiske dokumenter i forbindelse med EU-integrationsprocessen;

52. glæder sig over, at repræsentanter for civilsamfundsorganisationer (CSO'er) fortsat er involveret i aktiviteterne i den statslige og lokale forvaltning, herunder arbejdsgrupper om forhandlingskapitlerne vedrørende EU-tiltrædelse;

53. fremhæver, at Montenegro har fortsat med at bidrage aktivt til regional stabilitet;

54. bifalder fortsættelsen af de særdeles vellykkede møder i Regionsudvalgets blandede rådgivende udvalg med Montenegro og håber, at et gensidigt fordelagtigt samarbejde med de montenegrinske subnationale myndigheder kan fortsætte i de kommende år;

55. glæder sig over vedtagelsen af en fælles rapport om »Førøgelse af kapaciteten til at absorbere førtiltrædelsesmidler fra EU og forbedring af den administrative kapacitet på lokalt plan i Montenegro«⁽²⁾ inden for rammerne af det blandede rådgivende udvalg;

(²) CDR3127-2013_00_00.

56. glæder sig over, at det blandede rådgivende udvalg mødtes for fjerde gang den 27. oktober 2014 i Kotor, Montenegro, for at drøfte handlingsplanen for selvstyrereformen 2014 og inddragelsen af lokale og regionale myndigheder i udvikling af landbruget og landdistrikterne og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse;

57. udtrykker tilfredshed med, at regeringen arbejder ihærdigt på den nye lov om lokalt selvstyre, således som det blev fremhævet på det seneste møde i det blandede rådgivende udvalg med Montenegro den 27. oktober 2014 i Kotor;

58. beklager, at det stærkt polariseret indenlandske klima har resulteret i oppositionens boykot af det parlamentariske arbejde, hvilket hæmmer fremskridt i reformbestrebelse; opfordrer indtrængende alle politiske partier, både i regeringen og i oppositionen, til at fastholde fokus på landets dagsorden for EU-integration ved hjælp af en bæredygtig dialog og et konstruktivt samarbejde på alle niveauer.

Serbien

59. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over, at tiltrædelsesforhandlingerne formelt blev indledt den 21. januar 2014; bifalder Serbiens beredskab og engagement på den første regeringskonference mellem EU og Serbien og det høje niveau af beredskab og engagement, som den serbiske regering har udvist i screeningen af gældende EU-ret;

60. anbefaler, at den serbiske regering helt fra begyndelsen inddrager lokale repræsentanter og repræsentanter for den selvstyrende provins Vojvodina i tiltrædelsesprocessen;

61. hilser det velkomment, at den nye regering er fast besluttet på at fortsætte den EU-støttede dialog med Pristina og tilskynder den til at fortsætte med at gennemføre reformer vedrørende retsstatsprincippet, retsvæsenet og bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet på alle niveauer;

62. glæder sig over det nye dedikerede ministerium for offentlig forvaltning og lokal administration, som er det første skridt i retning af en mere effektiv offentlig forvaltning på lokalt niveau;

63. bifalder vedtagelsen i januar 2014 af en ny strategi for at reformere den offentlige administration, der dækker organisationspolitik på centralt og lokalt plan, herunder decentralisering; opfordrer det nye ministerium for offentlig administration og lokalt selvstyre til at inddrage alle interessenter i indkredsningen af aktiviteter under en handlingsplan;

64. glæder sig over, at der er blevet nedsat en særlig gruppe om reform af den offentlige administration med henblik på at fungere som et forum for politisk dialog mellem Kommissionen og Serbien, og opfordrer til, at der arrangeres aktiviteter vedrørende reformen af den offentlige administration på decentralt niveau;

65. beklager, at de love, der regulerer de kommunalt ansattes status og lønninger, og uddannelsesstrategien for lokalforvaltningerne endnu ikke er på plads;

66. understreger, at korruption i lokalforvaltningen bør undersøges nærmere, og at trusler og vold mod journalister på lokalt niveau stadig er en kilde til bekymring;

67. understreger, at Serbien under IPA II fortsat vil modtage førtiltrædelsesstøtte for perioden 2014-2020 med et samlet vejledende beløb på 1,5 mia. EUR; udtrykker håb om, at en passende del af førtiltrædelsesmidlerne vil blive anvendt på decentralt plan;

68. bemærker bekendtgørelsen af en ny revideret statut for Vojvodina i maj efter et samarbejde mellem landets parlament og provinsforsamlingen og som følge af forfatningsdomstolens dom fra december; beklager imidlertid, at den selvstyrende provins Vojvodinas autonomi er blevet reduceret sammenlignet med dennes tidligere retsstilling;

69. beklager, at spørgsmålet om den selvstyrende provins Vojvodinas deltagelse i finansieringen af Serbiens nationale budget endnu ikke er blevet behandlet tilfredsstillende;

70. glæder sig over, at den selvstyrende provins Vojvodina fortsat yder en høj grad af beskyttelse af mindretal, og at den interetniske situation generelt er forblevet god;

71. konstaterer med bekymring, at forvaltnings- og ledelseskapaleteten på lokalt plan fortsat er svag, at der findes store forskelle kommunerne imellem, og at det nationale decentraliseringsråd og det interministerielle kommunale finansråd fortsat ikke er aktive;

72. hilser etableringen af et blandet rådgivende udvalg med Serbien fra 2015 velkommen. Dette vil følge tiltrædelsesprocessen og samarbejde med lokale og regionale repræsentanter fra Serbien; ser frem til at samarbejde med de serbiske lokale og regionale myndigheder;

73. glæder sig over oprettelsen af et nationalt konvent om Den Europæiske Union som en platform for samarbejde med civilsamfundet i tiltrædelsesforhandlingsprocessen; opfordrer til, at der afholdes bredere konsultationer med bedre tidsplaner.

Albanien

74. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer indtrængende de albanske myndigheder til at styrke valgadministrationsorganenes uafhængighed i god tid inden lokalvalgene i 2015;

75. bemærker, at Albanien bør bygge videre på de fremskridt, der blev gjort i forbindelse med parlamentsvalget i 2013, ved at gennemføre anbefalingerne fra OSCE/ODIHR's valgobservatører, især ved at styrke valgadministrationsorganernes uafhængighed. Dette bør gøres i god tid inden lokalvalgene i 2015;

76. glæder sig over udnævnelsen af en minister med ansvar for lokale anliggender i 2013;

77. glæder sig over, at der er sket fremskridt i decentraliseringsreformerne, og at man har taget fat på at præcisere de lokale forvaltningens enheders funktioner under den nye administrative ordning;

78. opfordrer til, at der gøres en større indsats for at sætte skub i den administrative reform og øge den administrative kapacitet hos de lokale forvaltningens enheder på en økonomisk bæredygtig måde; bemærker, at indrømmelse af kandidatlandsstatus til Albanien åbner mulighed for flere reformer vedrørende den offentlige forvaltning, retsvæsenets uafhængighed, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet samt beskyttelse af menneskerettighederne, herunder mindretalsrettigheder;

79. anerkender, at de samlede lokale offentlige udgifter i 2013 blev anslået til 2,2 % af BNP, mens indtægterne forblev på 0,8 % af BNP, og at de lokale skatter fortsat var en fremtrædende indtægtskilde for de lokale myndigheder;

80. understreger, at etablerede lokale forvaltningens enheder endnu ikke har indledt gennemførelsen af den nye tjenestemandsløve i fuld udstrækning;

81. beklager, at en stærk politisering stadig hindrer forbindelserne mellem centrale og lokale regeringer, begrænser sammenslutninger af lokale myndigheders rolle og påvirker samarbejdet mellem disse sammenslutninger;

82. opfordrer de lokale myndigheder til at udvikle en inklusiv dialog med civilsamfundet og lokalsamfundene;

83. bemærker med beklagelse, at loven om territorial og administrativ reform, der blev vedtaget i juli, reducerede antallet af lokale myndigheder markant fra 373 til 61, afskaffede kommunerne og beholdt de 12 eksisterende regioner uden hensyntagen til minoriteternes bekymringer; understreger behovet for at bevare den lokale identitet og den tætte kontakt til borgerne;

84. beklager, at de lokale myndigheders forvaltning af menneskelige ressourcer og finansielle kontrol fortsat er svag.

Bosnien-Hercegovina

85. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over den skriftlige forpligtelse, som er vedtaget af det bosnisk-hercegovinske formandskab, underskrevet af de politiske ledere og godkendt af det bosnisk-hercegovinske parlament, om foranstaltninger til oprettelse af institutionel funktionalitet og effektivitet og iværksættelse af reformer på alle forvaltningsniveauer samt foranstaltninger til fremskyndelse af forsoningsprocessen og styrkelse af den administrative kapacitet; understreger, at SAA's ikrafttræden nu bliver mulig og opfordrer de nye ledere til at opnå enighed med EU om en køreplan for en bred og inklusiv reformdagsorden med henblik på at udvikle landet;

86. understreger, at den store og ineffektive offentlige sektor, hvor der er mange overlappende kompetencer på statsligt plan, enhedsplan og kommunalt eller distriktsmæssigt plan (især i Føderationen), stadig udgør en fare for den finanspolitiske holdbarhed;

87. gør opmærksom på, at den nuværende politiske situation i Bosnien-Hercegovina skader landets evne til at tale med én stemme i EU-spørgsmål. Det er vigtigt, at der etableres en koordineringsmekanisme vedrørende EU-anliggender mellem de forskellige myndighedsniveauer;

88. påpeger, at lovgivningen for forvaltningsenheder stort set er i tråd med den europæiske konvention om lokalt selvstyre, men at en mangel på klarhed i fordelingen af beføjelser mellem enheder, distrikter og kommuner fortsat består med et lavt niveau af finansiell autonomi på kommunalt niveau;

89. beklager, at Bosnien-Hercegovina ikke har gjort spor fremskridt mht. at forbedre funktionaliteten og effektiviteten af alle forvaltningsniveauer, og at det ikke har formået at skabe ligestilling mellem de tre konstitutive folk, hvilket er en grundlæggende hindring for institutionernes og statens funktionalitet;

90. bemærker med beklagelse, at fremdriften i reformerne på alle niveauer i staten fortsat er begrænset, hvis ikke der ligefrem er helt stilstand, og at landets myndigheder ikke har gjort nogen fremskridt med at etablere den nødvendige struktur til indirekte forvaltning af EU-midler;

91. afviser den fortsatte anvendelse af splittelsesretorik på alle statslige niveauer blandt visse politiske repræsentanter og anfægtelsen af Bosnien-Hercegovinas evne til at fungere som land;

92. beklager, at valget den 12. oktober ikke blev gennemført i overensstemmelse med Sejdic/Finci-dommen, hvilket i høj grad hindrer yderligere harmonisering mellem EU og Bosnien-Hercegovina;

93. glæder sig over Brčko-distriktets aktive deltagelse i førtiltrædelsesforberedelserne, dets stærke engagement og dets betydelige fremskridt med hensyn til reformer, der langt overstiger de andre administrative enheder i landet.

Kosovo ⁽³⁾

94. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over iværksættelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem EU og Kosovo;

95. glæder sig over, at Kosovo og Serbien har deltaget aktivt og konstruktivt i den EU-støttede dialog;

96. påpeger, at Kosovo afholdt vellykkede borgmester- og kommunalvalg i efteråret 2013 og et tidligt parlamentsvalg den 8. juni 2014;

97. understreger, at indsatsen for at styrke de lokale myndigheders kapacitet er fortsat, og at ministeriet for lokalforvaltning har forbedret sin vejledning til kommunerne;

⁽³⁾ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/99 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovo. Uafhængighedserklæring.

98. understreger, at politisk indblanding i den offentlige forvaltning fortsætter på både centralt og lokalt plan, og at der er behov for yderligere bestræbelser for fuldt ud at gennemføre de relevante bestemmelser om forebyggelse af korruption og fremme af integritet i den offentlige forvaltning;
99. understreger, at Kosovos myndigheder, især på lokalt plan, er nødt til at vise større engagement i at beskytte kulturarven og den religiøse arv;
100. glæder sig over, at de lokale myndigheder i det nordlige Kosovo for første gang blev indsat i overensstemmelse med Kosovos lovgivning;
101. påpeger, at de lokale myndigheders indsats for at øge gennemsigtigheden i beslutningstagningen, gennemførelsen af decentralisering og indsatsen for at sikre passende støtte og ressourcer til lokale myndigheder bør fortsætte;
102. afventer en hurtig afklaring vedrørende den seneste tids korruptionsanklager mod EULEX-repræsentanter for at undgå at underminere tilliden til EU-institutionerne;
103. er bekymret over manglen på væsentlige fremskridt i bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, som er en betydelig hindring for Kosovos demokratiske, sociale og økonomiske udvikling;
104. konstaterer med tilfredshed, at der er gjort visse fremskridt, herunder især at der er blevet valgt borgmestre ved valg, der dækker hele Kosovo, og det øgede antal EU-finansierede projekter i nord; understreger dog, at det er nødvendigt at gå videre med oprettelsen af sammenslutningen af serbiske kommuner, hvilket burde fjerne ethvert behov for parallelle strukturer; konstaterer samtidig, at der vil være behov for en fortsat konstant indsats for at bringe de etniske albanske og serbiske samfund tættere sammen;
105. anbefaler, at Kosovo skal indgå i alle regionale samarbejdsfora på Vestbalkan og specielt dem, der vedrører lokal regeringsførelse; anbefaler endvidere, at Kosovo og Kosovos kommuner skal indgå i europæiske lokalforvaltningsorganer såsom Europæiske Kommuners og Regioners Råd og Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder; støtter Kosovos deltagelse i EU-programmer, der vil gøre det muligt for Kosovo også på lokalt plan at drage fordel af den betydelige finansielle støtte;
106. bifalder udnævnelsen af kommunale embedsmænd for europæisk integration i 35 kommuner.

Bruxelles, den 16. april 2015

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Gennemførelse af hvidbogen om transport fra 2011

(2015/C 195/02)

Ordfører: Spyros Spyridon (EL/EPP), kommunalbestyrelsesmedlem på Poros**I. POLITISKE ANBEFALINGER ⁽¹⁾**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

Transport som grundlæggende faktor for økonomisk, social og territorial samhørighed

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at bevægelighed for personer og varer er en forudsætning for opfyldelsen af EU's grundlæggende målsætninger om økonomisk, social og territorial samhørighed og fuldførelsen af det indre marked. Transport bidrager til Europas og de europæiske regioners konkurrenceevne, og EU er international frontløber på området;
2. gør opmærksom på de høje transportomkostninger (målt i procent) for varer og husholdninger: 13,2 % af husholdningernes budget går til transport, mens transportomkostninger udgør 15 % af varernes pris. Samtidig afhænger henvend 96 % af transporten fortsat af olie, hvoraf en stor del produceres i ustabile områder af jorden;
3. erkender, at evalueringen af indsatsen vanskeliggøres af, at der ikke er fastsat nogen midtvejsmål. Men udnævnelsen af den nye Europa-Kommission og den kommende evaluering af gennemførelsen af hvidbogen kombineret med et miljø i voldsom forandring (økonomisk krise, den geopolitiske udvikling i bredere forstand, som har indvirkning på transport) skaber rammen for en delvis vurdering af de hidtidige foranstaltninger;
4. henleder opmærksomheden på, at hvidbogens ambitiøse mål er en drivkraft for fremskridt. Udvalget peger på, at transportpolitikker er tæt forbundne med politikker for miljø, innovation og socialpolitik samt med økonomien. Det foreslår at kæde disse målsætninger sammen med en målsætning om at mindske afhængigheden af olie, begrænse støj, nedbringe luftforureningen og de høje omkostninger samt bekæmpe klimaforandringer som følge af udledningen af drivhusgasser;
5. foreslår Europa-Kommissionen i forbindelse med vurderingen af udviklingen og en eventuel justering af målene at tage hensyn til nye udfordringer såsom den geopolitiske udvikling, forrykkelse af transportstrømme, fremkomsten af nye konkurrenter, nye teknologiske udviklinger, social dumping og de særlige vilkår, som dannes i hver enkelt medlemsstat og region. Der må også fastsættes delmål for perioden fra 2020 og frem;
6. hilser Kommissionens årvågenhed velkommen, idet denne har vedtaget en række lovforslag og initiativer vedrørende pakkerne med foranstaltninger for henholdsvis jernbanetransporten, flytransporten og havnepolitikken, og anmoder Parlamentet og Rådet om at vedtage disse hurtigst muligt. Disse foranstaltninger bør udvikles i overensstemmelse med nærhedsprincippet og med så lidt bureaukrati som muligt;
7. udvalget anmoder dog om mindst en tilsvarende indsats inden for offentlig transport i byerne, der er en vigtig del af det offentlige transportsystem, og som kan have den mest umiddelbare indvirkning på miljøet og livskvaliteten for det største antal indbyggere i mere tætbefolkede områder i EU;
8. påpeger, at man først og fremmest bør sikre den frie bevægelighed for varer og produkter inden for EU for at forbedre konkurrenceevnen i den europæiske transport- og logistiksektor over for andre dele af verden.

⁽¹⁾ Der henvises til artikel 55, stk. 2, i Regionsudvalgets forretningsorden: »Når udtalelserne vedrører forslag til retsakter [...], indeholder de en vurdering af, om forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.«

Regionernes konkurrenceevne påvirkes og formes af transportmidlernes kvalitet

9. Det Europæiske Regionsudvalg betoner det lokale selvstyres bredere rolle i forbindelse med udformningen af bytransporten og den regionale transport samt mobiliteten og den afgørende betydning, som disse har for borgernes livskvalitet og regionernes konkurrenceevne. De lokale og regionale myndigheder bærer ansvaret for planlægning og vedligeholdelse af nettene, for parkering, adgang og tilsyn med gennemførelsen af miljøbetingelserne og skal derfor involveres på grundlag af partnerskabs- og flerniveaustyringsstrukturer. Regionsudvalget anmoder om, at de lokale og regionale myndigheder inddrages mere aktivt i beslutningstagningens procedurer;

10. gør opmærksom på, at transportplanlægningen i byområder er direkte forbundet med byplanlægning og fysisk planlægning. Udvalget gør igen opmærksom på modellen med en bæredygtig bymobilitetsplan (herunder prissætning), hvor EU's rolle skal bestå i at fremme harmonisering, uden at der dog skal være tale om en bindende funktion;

11. gentager, at det for at sikre transport af høj kvalitet på europæisk plan, er nødvendigt at sikre, at de steder, hvor trafikstrømmen starter og slutter, får samme opmærksomhed og støtte som de transeuropæiske transportnet. Der bør ydes fuld støtte til disse afgang- og ankomststeder, og alle transportformer og -midler bør forvaltes der;

12. bemærker, at selv om det i følge hvidbogen er nødvendigt for den fremtidige velstand at sikre effektiv transport i alle regioner, opfatter Kommissionen i stigende grad transportsektoren som ethvert andet frit markedssegment, og dette sker ikke blot i forbindelse med vurderingen af statsstøtte. De offentlige transportvirksomheder (eller dem, som hører under et offentligt organ) er ofte i en vanskelig situation, fordi de private erhvervsdrivende driver rentabel transport og rentable ruter (undertiden til dumpingpriser med henblik på at skabe en fremtidig monopolsituation), mens de offentlige virksomheder og visse transportvirksomheder (herunder enheder, der ejes af offentlige aktører) er henvist til at drive mindre rentable ruter og forbindelser. Hvis vi går ud fra, at hvidbogen ikke kun analyserer transport som en kommerciel sektor, men også som et instrument til at fremme konkurrenceevnen og velstanden i EU og dets forskellige regioner, så er det nødvendigt at ændre tilgangen til offentlige operatører eller sidestillede i forhold til private operatører. Private operatører opfatter logisk nok kun transport som en potentiel kilde til kommercielt overskud uden at tage hensyn til behovet for at sikre konkurrenceevnen i forskellige regioner og i Den Europæiske Union samlet set;

13. støtter fremme af ikkemotoriserede transportformer (cyklister og gående) over mindre afstande som mere miljøvenlige, billigere og ofte hurtigere løsninger. Passende transportnet og fremme af kampagner, der kan skabe grobund for en ændring af befolkningens holdning, navnlig når det gælder fremme og anvendelse af denne form for transport, vil bidrage i den retning;

14. går, når det gælder godtransport over lange afstande, ind for at fremme intermodaliteten mellem bæredygtige transportformer og trafikoverførsel fra vej til bæredygtige transportformer som jernbanetransport, transport til søs og transport ad de indre vandveje;

15. betoner betydningen af tilfredsstillende og ordentligt finansierede transportnet og transportformer for i demografisk eller geografisk henseende dårligt stillede regioner som regioner med stor geografisk befolkningsspredning samt for øer, meget fjerntliggende områder, grænseområder og bjergområder som et grundlæggende mål for gennemførelse af territorial samhørighed. Disse regioners behov anerkendes ikke i tilstrækkelig grad i de EU-politikker og -programmer, der vedrører transportsektoren. Udvalget slår til lyd for en velgennemtænkt planlægning, der på én gang tager hensyn til miljøkrav, behovene hos udbyderne af et transportprojekt og fastsættelsen af en pris, der er rimelig for brugerne;

16. understreger, at eftersom de nye medlemsstater stadig ikke har grundlæggende kvalitetstransportforbindelser, ikke kun inden for TEN-T-nettene, men især inden for forbindelser på regionalt og lokalt plan (omfartsveje omkring byerne, gængse regionale og lokale vejnet, som arbejdskraftens mobilitet afhænger af osv.), som er en vigtig faktor for konkurrenceevnen i disse regioner, er det for at løse transportproblemerne og anspre sektoren i de nye medlemsstater nødvendigt med en helt anden tilgang end den, der er iværksat i de gamle medlemsstater, hvor sådan infrastruktur allerede eksisterer;

17. understreger, at grænseoverskridende transportforbindelser på lokalt og regionalt plan er afgørende for samhørigheden i grænseområder og udviklingen af samarbejde på tværs af grænserne og påpeger, at der desværre ikke blev taget tilstrækkeligt hensyn hertil ved udformningen af programmerne for grænseoverskridende samarbejde for perioden 2014-2020;

18. understreger, at man skal sørge for at sikre et højt niveau for ydelse af transporttjenester til sårbare befolkningsgrupper samt i regioner, der kæmper med demografiske udfordringer;

19. betoner den grundlæggende sammenhæng mellem udbuddet af et pålideligt og fleksibelt transportsystem af høj kvalitet på den ene side og turistbranchens konkurrenceevne på den anden;

20. er skuffet over, at der kun er gjort ringe fremskridt med hensyn til intermodal billettering, navnlig vedrørende multimodal transport på tværs af regionale og nationale grænser. Udvalget forventer, at der sker betydelige fremskridt på dette område inden 2020;

21. bemærker, at der kun er gjort meget små fremskridt med hensyn til paneuropæiske informationer inden for multimodal transport og billettering og at hovedparten af medlemsstaterne stadig ikke har et nationalt system for faste køreplaner, der samler alle køreplanerne i landet og som gør det muligt at søge og reservere forbindelser med offentlig transport inden for en medlemsstat. Oplysninger om multimodal transport er et af de instrumenter, som i væsentlig grad kan øge passagerernes interesse for at benytte offentlig transport. Udvalget finder ligeledes, at man i forbindelse med oprettelsen af disse informationssystemer og deres indbyrdes forbindelser ikke kun bør trække på de statiske informationer i de faste køreplaner, men også på de vidtgående muligheder, som de informationer, der kan fås takket være GNSS, herunder det europæiske navigationssystem Galileo, rummer;

22. bifalder de fremskridt, der er konstateret med hensyn til passagerernes rettigheder. Udvalget konstaterer dog, at information om rettighederne og rettighederne selv er splittet op efter transportmidler, og opfordrer til mere harmonisering til gavn for brugerne. Udvalget opfordrer endvidere til, at disse rettigheder, der er fastsat af EU, i større omfang anvendes af medlemsstaterne, som i øjeblikket benytter alle tænkelige undtagelsesmuligheder for at begrænse anvendelsen;

23. gør gældende, at den vanskeligste fase med hensyn til rejseinformationer og serviceydelse er »den første/den sidste kilometer«, som almindeligvis svarer til den del af ruten, hvor transporten henhører under de lokale og regionale myndigheder. Derfor er det meget vigtigt at inddrage de lokale og regionale myndigheder i gennemførelsen og evalueringen af de enkelte løsninger for at sikre hele systemets effektive funktion;

24. beklager, at der kun er fire medlemsstater, der anvender forordningen om jernbanepassagerers rettigheder fuldt ud, og opfordrer indtrængende alle øvrige medlemsstater til at ophæve de herskende undtagelser;

25. minder om, at den manglende harmonisering af standarderne mellem medlemsstaterne virker konkurrencefordrivende og kan medføre en afledning af transportbyrden med miljømæssige, transportmæssige og forvaltningsmæssige konsekvenser;

26. gør opmærksom på, at etableringen af god transportinfrastruktur med gode adgangsmuligheder vil styrke alle regioner økonomisk og gøre dem mere attraktive for direkte investeringer og dermed forbedre både deres egen konkurrenceevne og konkurrencestillingen for EU som helhed;

27. mener, at der er behov for at præcisere de nationale håndhævelsesorganers kompetencer vedrørende passagerrettigheder i forbindelse med rejser på tværs af grænserne.

Mod et integreret, pålideligt, rent og sikkert europæisk transportsystem

28. Det Europæiske Regionsudvalg henleder opmærksomheden på den ulige udvikling og opsplitningen af transportnettet mellem de europæiske regioner (især inden for jernbane- og vejtransport). Forbedring af konkurrenceevnen kræver et transportnet af høj kvalitet parallelt med udviklingen af støtteværktøjer, og derfor er det vigtigt at udvikle TEN-T-nettet, især med henblik på styrkelse af jernbanegodstransporten og et netværk af regionale lufthavne;

29. er fortalere for at indregne de eksterne omkostninger (sociale og miljømæssige omkostninger, herunder ulykker, luftforurening, støj og trængselsproblemer) og går ind for princippet om brugerbetaling og princippet om, at forurenere betaler, for på den måde at bringe markedsbetingede valg i samklang med bæredygtighedskrav. I den forbindelse skal det vurderes, om det er muligt via yderligere tiltag at gennemføre en gradvis indfasning af et obligatorisk harmoniseret system for internalisering af omkostningerne for erhvervskøretøjer i hele mellembysnetværket, hvilket skulle sætte en stopper for den nuværende situation, hvor internationale transportvirksomheder skal bruge Eurovignetten, 5 nationale vignetter og 8 forskellige mærker og vejafgiftskontrakter for køre uhindret på vejene i EU;

30. noterer sig de fremskridt, der er gjort, hvad angår sikkerheden inden for vejtransport samt eksistensen af forskelle i lovgivning og regler mellem medlemsstaterne og med hensyn til transport af farligt gods. Udvalget gentager, at der må udarbejdes en videnskabelig model for indregning af omkostninger — navnlig ved ulykker på vejene;

31. konstaterer for passagertransportens vedkommende og især inden for luftfart, at passagerens sikkerhed ikke kun afhænger af fejlfri teknik men også af regelmæssig vurdering af personalet og en fortsat forbedring af sikkerhedsforskrifterne, og opfordrer de ansvarlige aktører til omgående at træffe foranstaltninger på de pågældende områder;

32. hilser initiativet »Shift2rail« velkommen, bifalder promoveringen af »the Blue Belt« og henleder opmærksomheden på, at skiftet til jernbanetransport eller flod- og søtransport ikke har haft et tilfredsstillende omfang på trods af overbelastningen af veje og luftrum. Transport med tog og skib kan bidrage yderligere til opfyldelsen af målsætninger om såvel reduktion af drivhusgasser som ulykker. Derfor bør der tilskyndes til udvikling og fuldførelse af TEN-T-nettet, harmonisering af kriterier og regelsæt mellem de forskellige jernbanemyndigheder og fremme af nye operatørers adgang som led i den frie konkurrence;

33. glæder sig over den konkrete gennemførelse af »Connecting Europe-faciliteten«, men er bekymret over, at Juncker-planen vil opsuge 2,7 milliarder euro, når budgettet for »Connecting Europe-faciliteten« allerede er utilstrækkeligt til at opbygge det transeuropæiske transportnet. Udvalget beklager i den forbindelse EU's åbenbare mangel på investeringer i et effektivt og bæredygtigt transportsystem og i omlægningen til grønnere transportformer;

34. opfordrer medlemsstaterne til som opfølgning på Den Europæiske Revisionsrets nyligt udsendte beretning at træffe foranstaltninger til at fjerne fysiske barrierer, der skaber trafiktæthed for flodsejladsen (broer, sluser, indsnævring osv.), foretage en indbyrdes harmonisering, iværksætte infrastrukturprojekter og gennemføre vedligeholdelsesplaner;

35. konstaterer den manglende henvisning til kombineret sø-, flod- og lufttransport samt til udviklingen af vandflyvere og anmoder om, at disse transportformer medtages i transportplanlægningen;

36. støtter initiativet »det fælles europæiske luftrum« og opfordrer Kommissionen til at præsentere et gennemsigtigt slottildelingssystem med henblik på en bedre udnyttelse af lufthavnene til gavn for konkurrenceevnen. Udvalget påpeger problemet med forsinkelser i forbindelse med start og landing, som udgør en fordyrende faktor, og anmoder om en undersøgelse af eventuelle miljøfølger af den øgede flyvehøjde på grund af forurenende emissioner i troposfæren;

37. opfordrer til en harmoniseret indsats for øget multimodalitet, især gennem etablering af de nødvendige forbindelsesled til trafikknudepunkter som lufthavne, havne og intermodale transportcentre, og minder om behovet for koordinering ved grænserne mellem medlemsstaterne, hvilket kan tilvejebringes af den europæiske gruppe for territorialt samarbejde (EGTS);

38. finder det særligt positivt, at der er gjort fremskridt med hensyn til alternative finansieringskilder og -metoder for store transportprojekter, som kræver langsigtet planlægning og finansiering. Udvalget henleder dog opmærksomheden på forskellen i tilgangen til at fremme alternative energikilder og på fraværet af en optrapning af støtten, som skulle være knyttet til »renheden« af det alternative fremdriftssystem. Det anbefaler derfor at yde mere effektiv støtte til de fremdriftssystemer, som ikke producerer emissioner, eller som producerer meget få, og hvor infrastrukturen allerede eksisterer og fungerer pålideligt (der er f.eks. tilfældet for sporvogne og trolleybusser);

39. betoner, at den teknologiske og lovgivningsmæssige udvikling i hele transportsektoren vil kræve nye færdigheder fra brugernes side. Regionsudvalget opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at tage hensyn til behovet for løbende efteruddannelse og de hermed forbundne omkostninger under planlægningen og programmeringen med henblik på fuld gennemførelse af hvidbogen;

40. konstaterer, at man har været vidne til voldsomme ændringer i arbejdsvilkårene i transportsektoren, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke harmoniseringen af reglerne og de sociale rettigheder for at forbedre arbejdsvilkårene og modvirke illoyal konkurrence;

41. understreger, at renere transport kræver parallelle tiltag til fremme af offentlig transport, forskning i renere brændstoffer og mere effektive motorer. Det er derfor nødvendigt at gennemføre foranstaltninger, der fremmer anvendelsen af hybridkøretøjer og transport med elektrisk trækraft;

42. understreger vigtigheden af teknologisk innovation, der drives af alternative brændstoffer og ny infrastruktur til opnåelse af en bæredygtig og miljøvenlig lavemissionsøkonomi, således at europæiske virksomheder kan øge eksporten og skabe vækst og arbejdspladser.

Europa skal eksportere sin vellykkede transportmodel

43. Det Europæiske Regionsudvalg gentager sin støtte til de bestræbelser, som EU har udfoldet for at eksportere sine transportmodeller, gennem aktiv deltagelse i internationale fora rundt omkring i verden;

44. Kvaliteten og sikkerheden i de europæiske transportnet, som er baseret på meget høje standarder, er et eksempel til efterfølgelse for tredjelande, samtidig med at nettene bidrager til sikkerhed og livskvalitet for europæerne selv. Desuden styrker eksporten af europæiske standarder og åbningen af de internationale markeder den europæiske industris konkurrenceevne;

45. konstaterer, at transportsektoren er meget sammensat og som et minimum også omfatter infrastruktur, informationsteknologi, forskning og innovation, forskrifter for køretøjer og brugeradfærd. Regionsudvalget opfordrer medlemsstaterne og institutionerne til at holde behørigt øje med, at der finder en koordinering sted mellem de forskellige sektorer med så lidt bureaukrati som muligt og i tæt samarbejde med de lokale og regionale myndigheder med henblik på det bedst mulige resultat.

Bruxelles, den 16. april 2015

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Mælkesektorens fremtid

(2015/C 195/03)

Ordfører: René Souchon (FR/PES), formand for regionalrådet i Auvergne

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

I. BAGGRUNDSANALYSE**Markedsudviklingen i mælke- og mejerisektoren**

1. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at Kommissionen i sin rapport COM(2014) 354 final af 13. juni 2014, der er udarbejdet på grundlag af de foreliggende oplysninger i midten af marts 2014, finder situationen på mælke markedet gunstig på kort og mellemlang sigt og vurderer, at afviklingen af kvoterne vil forløbe planmæssigt. Kommissionen indrømmer, at der stadig er uløste spørgsmål, men finder det for tidligt på nuværende tidspunkt at måle virkningen af kvoteordningens ophør og ønsker at vente til 2018 med at stille nye lovgivningsforslag;
2. mener, at denne meget gunstige markeds- og prisudvikling siden marts 2014 er vendt under indflydelse af tre faktorer: omfattende global produktion, svækket efterspørgsel på verdensplan og den russiske embargo. På baggrund af den store stigning i EU's produktion bidrager disse tre elementer til et kraftigt fald i mælkeprisen;
3. konstaterer, at der i prognoserne for første halvår af 2015 regnes med prisfald og lagre af mejeriprodukter, som kan overstige tallene for 2009, med store forskelle medlemsstaterne imellem eller i visse tilfælde inden for den enkelte medlemsstat.

Anvendelsen af bestemmelserne i »mælkepakken«

4. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker i Kommissionens rapport, at kontraktordninger fortsat har et beskedent omfang, hvilket går ud over en afbalancering af styrkeforholdet til fordel for producenterne. Kooperativerne, som forarbejder mere end 60 % af mælken i Europa, er fritaget fra kontraktordninger og produktionsregulering, da de på forhånd har meddelt, at de vil indsamle al mælk fra deres tilsluttede medlemmer. Alt dette begrænser i betydelig grad rækkevidden af mælkepakken foranstaltninger;
5. konstaterer, at den meget kraftige stigning i produktion og indsamling i hele EU i 2014 klart viser, at kontraktordningerne ikke har og ikke vil få virkning for kontrollen med det globale udbud i EU, eftersom mejerierne nu er i åben konkurrence med hinanden;
6. bemærker, at detailhandelen, som er det sidste led i mælkeforsyningskæden, ofte bruger mælk og mejeriprodukter som slagtilbud, der udbydes til forbrugerne til lave priser. Dette prisfald forplanter sig bagud i hele kæden indtil produktionssektoren, som er den, der i sidste ende må bære konsekvenserne af denne aggressive handelspolitik, idet producenten i mange tilfælde modtager et beløb, der ikke dækker produktionsomkostningerne;
7. noterer sig, at de specifikke foranstaltninger, som er vedtaget for at imødegå den russiske embargo, men som ikke indgår i mælkepakken, viser sig at være aldeles utilstrækkelige i betragtning af tabene siden august 2014;
8. bemærker, at mælkepakken mulighed for at regulere udbuddet for de beskyttede oprindelsesbetegnelser vedkommende tilsyneladende stadig udnyttes meget lidt (tre oste i Frankrig og to i Italien), og ønsker at modtage flere oplysninger fra Kommissionen om verserende ansøgninger. Udvalget slår til lyd for at fremme denne mulighed i medlemsstaterne og for, at Kommissionen forenkler adgangen til ordningerne for den beskyttede oprindelsesbetegnelse (BOB) og den beskyttede geografiske betegnelse (BGB).

Udsigter efter kvoteordningens ophør

På kort sigt:

Indvirkningen på mælkeproduktionen i EU

9. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at den analyse, der blev udført forud for konferencen om EU's mejerisektor og udviklingen heraf efter 2015 den 24. september 2013, samt rapporten COM 2014-2024 viser, at væksten i EU's mælkeproduktion først og fremmest afhænger af det globale marked, som kun står for 7 % af den verdensomspændende produktion, men er yderst konkurrencepræget. Mælkepulver udgør 2/3 af de mængder, der leveres af tre hovedeksportører: EU, New Zealand og USA. OECD og FAO forudser, at den globale efterspørgsel efter mejeriprodukter vil stige med ca. 2 % pr. år frem til 2023. Der er fortsat behov for at identificere og udvikle nye markeder, øge EU's globale markedsandel, sikre lige adgang for EU-eksportører og fremme eksportvæksten. Forbedring af videnoverførsel, forskning, innovation og foranstaltninger til forbedring af kvalitet og mærkning vil skabe yderligere merværdi for EU-mejeriprodukter og øge deres konkurrenceevne på det indre marked og verdensmarkedet;

10. konstaterer, at en tiltagende mængde mælk produceret i EU ifølge denne analyse fra september 2013 med tiden vil blive forarbejdet til produkter med større merværdi på bekostning af uforarbejdet bulkproduktion;

11. noterer sig analysens erkendelse af den stadig mere ulige fordeling af merværdien i leverandørkæden for mejeriprodukter til forarbejdningsvirksomhedernes fordel;

12. konstaterer, at der er bred enighed om, at afskaffelsen af kvoterne vil munde ud i en endnu stærkere koncentration af mælkeproduktionen på større bedrifter og i bestemte EU-regioner;

13. mener ikke, at EU har operationelle redskaber til at begrænse volatiliteten i prisen ab landmand;

14. konstaterer ligeledes, at en stor del af de seneste investeringer i mejerisektoren i højere grad går til tørretårne til mælkepulver end til forædling af mælken til produkter med stor merværdi som ost (50 % til mælkepulver mod 20 % til ost⁽¹⁾);

15. mener ikke, at en koncentration af produktionen på større bedrifter i sig selv er en garanti for effektivitet eller indkomst, sådan som det danske eksempel viser.

Forudsigelige territoriale konsekvenser og følgevirkninger heraf

16. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at flere undersøgelser⁽²⁾ bekræfter, at mælkeproduktionen efter kvoternes afskaffelse vil blive koncentreret i de mest produktive områder med den største mælketæthed og de laveste indsamlingsomkostninger, og indskrænket eller opgivet i de såkaldt ugunstigt stillede eller sårbare områder. Regionsudvalget påpeger, at mælkeproduktionen i disse områder — hvad enten de er afsidesliggende, bjergegne eller fjernområder — er en økonomisk aktivitet, der er vanskelig at erstatte, og som også har stor social og miljømæssig betydning;

17. beklager, at der ikke findes specifikke undersøgelser — eller kun få — om de ugunstigt stillede områders skæbne, hvis mælkeproduktionen gradvis nedlægges, idet Kommissionens rapport fra 2014 blot konkluderer, at »der endnu ikke kan ses betydelige virkninger af mælkepakken på mælkesektoren i ugunstigt stillede regioner«;

18. beklager navnlig manglen på specifikke undersøgelser af situationen i regioner, hvor mælkeproduktionen udover at være afgørende for skabelse og bevarelse af beskæftigelse også har en strategisk løftestangseffekt på andre økonomiske sektorer såsom turismen. Disse områder opgøres sjældent i antal gårde og lokale arbejdspladser og aldrig som funktion af deres bidrag til offentlige goder (vand- og landskabskvalitet, biodiversitet, produktkvalitet, grøn turisme, regionale markeder osv.) eller til andre økonomiske sektorer;

19. bemærker, at Kommissionen og en række eksperter i de seneste undersøgelser forudser, at mælkeproduktionens nedlæggelse vil tage fart i næsten alle de østlige EU-lande (bortset fra Polen), hvor malkekvægbrug ellers ofte udgør den vigtigste landbrugsaktivitet, hvilket vil forringe landdistrikternes evne til at fastholde befolkningen;

20. finder endvidere, at der er et akut behov for at sætte tal på, hvor mange arbejdspladser de »mellemliggende« områder med planteavl/husdyrbrug ville miste, hvis mælkeproduktionen blev afviklet til fordel for kornafgrøder;

⁽¹⁾ Rapport COM Prospects for EU agricultural markets 2014-2024, s.

⁽²⁾ Smooth Phasing out of the milk quotas in the European Union. Undersøgelse fra Progress Consulting and Living Prospects for Regionsudvalget, november 2014.

21. understreger, at de eksisterende sikkerhedsnetforanstaltninger såsom offentlig intervention og støtte til privat oplagring ikke er passende redskaber til imødegåelse af den vedvarende ustabilitet og krise i mejerisektoren, som forværres yderligere af den russiske embargo, der navnlig rammer de baltiske lande og Finland.

På mellemlang sigt:

22. Det Europæiske Regionsudvalg konstaterer, at Kommissionen i sine seneste prognoser til trods for kvoternes afvikling satser på en begrænset stigning i den europæiske produktion bl.a. på grund af mere og mere markante miljøkrav i visse medlemsstater. Produktionsstigningen i 2014 viser imidlertid, at sammenfaldet af en god mælkepris og et gunstigt foderår har bevirket et betragteligt og ganske uforudset mælkeoverskud;

23. bemærker, at Kommissionen forventer, at den gennemsnitlige pris på mælk vil ligge omkring 350 EUR pr. ton i perioden 2016-2024 med svingninger fra 300 til 400 EUR pr. ton i otte ud af 10 år og endnu større svingninger i to ud af 10 år;

24. mener, at en sådan volatilitet og den stærke uro og usikkerhed, som truer mælke- og mejerisektoren i EU, er uforenelige med større investeringer i husdyrbrugene og etablering af nye producenter, og at disse følger vil være særligt mærkbare i bjergene og fjernområder, der kendetegnes ved store ulemper og mindre stordriftsfordele;

25. bemærker desuden, at EU's virksomheder skal konkurrere med nogle få andre, men stærke, globale eksportører (New Zealand, USA, Australien), som har historisk adgang til de asiatiske markeder og en afgørende indflydelse på priserne på verdensmarkedet for mejeriprodukter;

26. mener ikke, at man må forveksle voksende verdensmarked med voksende global efterspørgsel, da sidstnævnte er forholdsvis regelmæssig på mellemlang og lang sigt, mens verdensmarkedet ændrer sig mere tilfældigt og kun vedrører 7 % af produktionen og overskuddet i nogle få lande;

27. finder det urimeligt, at prisen ab landmand i Europa er så tæt knyttet til priserne på verdensmarkedet, når 90 % af produktionen i EU anvendes på det europæiske marked.

Risici og muligheder for den europæiske mejerisektor i forbindelse med de handelsaftaler, der er under drøftelse

28. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at efterspørgslen efter mejeriprodukter og eksportmulighederne vil blive påvirket af de forskellige regionale frihandelsaftaler, som er under forhandling;

29. bemærker, at den største risiko ved disse aftaler for de europæiske malkekvægbrug og for forbrugerne er en forringelse af kvalitets- og sundhedssikkerhedsstandarderne i EU, men også en ikkeanerkendelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser, sådan som mejeribranchen forlanger;

30. mener endvidere, at den aftale, som der i øjeblikket forhandles om med USA, om harmonisering og betydelig reduktion af toldafgifterne, og som nævnes i EU's forhandlingsmandat, indebærer muligheder for mælkesektoren, men også risici, som især er forbundet med toldafgifter for mælkeprodukter, der som oftest er meget højere end i EU, medens støtten til de amerikanske mælkeproducenter er blevet styrket med Farm Bill 2014-2018;

31. konstaterer, at EU er ved at indgå en økonomisk partnerskabsaftale med Vestafrika om afskaffelse af told i forhold til denne gruppe lande på mindst 75 % af eksporten, herunder tømælk, men gør opmærksom på, at større eksport fra EU vil undergrave udviklingen af malkekvægbrug og små mejerier i disse lande og fremskynde landbefolkningens migration til byerne og til Europa.

II. POLITISKE FORSLAG OG ANBEFALINGER

Fuld udnyttelse af de foreliggende redskaber på europæisk plan

Højere grænse for sikkerhedsnettet

32. Det Europæiske Regionsudvalg konstaterer, at i kraft af den nye fælles landbrugspolitik (2014-2020) har mælke- og mejerisektoren et sikkerhedsnet koblet med lovgivningsrammerne for, at Kommissionen kan reagere på særlige omstændigheder;

33. mener, at sikkerhedsnettets nuværende niveau (217 EUR/t) er for lavt til at beskytte mod et fald i mælkeprisen;

34. foreslår Kommissionen at sikre, at interventionsprisen i højere grad afspejler produktionsomkostningerne og tilpasses bedre til markedsændringerne. Den nuværende interventionspris, der har været uændret siden 2008, bør revideres for at tage hensyn til de stigende produktions- og inputomkostninger og underkastes regelmæssig revision.

Forbedre instrumenterne i mælkepakken

35. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker mht. de lande, der har besluttet at gøre kontrakter obligatoriske, at oprettelsen af mælkeproducentorganisationer ikke har tjent til at opfylde formålet med deres oprettelse, idet forarbejdningsevne og omkostningerne er fortsat med at forhandle direkte med producenterne og har pålagt disse meget kortvarige kontrakter uden nogen garanti for mælkeprisen. Udvalget foreslår derfor, at man i stedet for direkte kontrakter mellem producenter og mejerier etablerer producentorganisationer med et regionalt og territorielt perspektiv, som ikke afhænger af et bestemt mejeri, i lighed med hvad der allerede eksisterer og fungerer i Quebec, og som er i en langt stærkere forhandlingsposition;

36. mener, at producentorganisationerne skal styrkes, således at de kan spille en tydelig økonomisk rolle i forbindelse med styringen af priser og udbud;

37. foreslår, at man styrker kontraktordningernes effektivitet gennem at udvide dem, så de kommer til at omfatte hele produktionskæden, herunder især store supermarkedskæder;

38. foreslår at fremme producenternes aktive deltagelse i organisationer, der kan forarbejde mælken, så der bliver færre led i mælkeforsyningskæden;

39. foreslår at fremme EU's interne forbrug af mejeriprodukter og vedtage regler om mærkning, der kan give fuld information om oprindelse, produktionsmetode, industriprocesser osv.;

40. foreslår at forbyde detailhandelen at anvende salgsmetoder, som gør mælk og mejeriprodukter til lavprisvarer, for at forhindre, at de bruges som slagtilbud i dens marketingstrategier;

41. foreslår at forbedre funktionen af det europæiske markedsobservatorium for mælk (European Milk Market Observatory) og træffe de foranstaltninger, der skal til for, at observatoriet kan blive et reelt styringsværktøj og ikke blot et observatorium for efterfølgende observationer. Med henblik herpå bør der i markedsobservatoriet etableres et effektivt system for tidlig varsling af begyndende markedskriser. I den henseende er det afgørende, at observatoriet producerer månedlige data, og at disse er mere detaljerede end i medlemsstaterne, så der kan tages højde for de mange forskelle mellem de europæiske regioner. Kommissionen bør på et tidligt tidspunkt varsle medlemsstaterne og de berørte parter og omgående træffe alle nødvendige forholdsregler.

Udnyttelse af foranstaltningerne under første søjle

42. Det Europæiske Regionsudvalg minder om, at medlemsstaterne kan beslutte at yde frivillig koblet støtte til mælkeproducenter op til en vis procentdel af deres nationale ramme under første søjle og at yde tilskud til områder, der er underlagt naturlige begrænsninger, på op til 5 % af den nationale ramme. POSEI-ordningen for regionerne i EU's yderste periferi (særlige programmer for bestemte regioner som følge af disses afsides beliggenhed og økarakter) er udformet til at tage højde for deres geografiske og økonomiske ulemper, men ikke til at imødegå kriser på grund af dereguleringen af mælke markedet;

43. finder det nødvendigt at indføre en ekstra støtte som et supplement til POSEI-programmet for at anerkende eksistensen af højere produktions- og forarbejdningsomkostninger i regionerne i den yderste periferi. En sådan støtte skal gøre det muligt at kompensere mælkeproducenterne for de følger, som dereguleringen af markederne vil få, og sikre, at de kan bevare deres konkurrenceevne i forhold til producenterne i resten af Europa;

44. frygter imidlertid, at der, når hvert land selv kan vælge, vil opstå store uligheder i støtteformer og -niveauer mellem EU's landbrugere, og at omfordelingen ofte vil blive ved med at være utilstrækkelig i forhold til forskellene i produktionsomkostninger.

Udnyttelse af foranstaltningerne under anden søjle

45. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at medlemsstaterne kan opfylde mælke- og mejerisektorens specifikke behov med en strategisk tilgang, hvor der udarbejdes skræddersyede tematiske underprogrammer, som er målrettet mod f. eks. at begrænse omstruktureringen af mejerisektoren;

46. konstaterer, at støtten til områder, der oplever naturlige eller andre specifikke begrænsninger, omfatter betalinger som kompensation for mistet indkomst og højere produktionsomkostninger;

47. er af den opfattelse, at dette også skal gælde mælkeproducenter, hvis de befinder sig i et område, der er underlagt naturlige begrænsninger. Disse betalinger er særlig vigtige for at forhindre flugt fra landbruget og udvandring fra landdistrikterne;

48. konstaterer imidlertid betydelige nedskæringer i de budgetmidler, der er til rådighed til politikken for udvikling af landdistrikter på EU-plan, hvilket kan bevirke en forsinkelse af moderniseringen af de mindre bedrifter, så disse ikke kommer til at leve op til kravene vedrørende miljøbeskyttelse;

49. tilskynder med henblik på en mere levedygtig fremtid til bæredygtige investeringer i bedrifterne og landbrugs-mæssige videreudviklingsaktiviteter for at forbedre mælkeydelsen og bedrifternes effektivitet, f.eks. gennem bedre malkefaciliteter, forbedret avlsarbejde, IKT-systemer og en mere sikker arbejdsplads. Udvalget støtter i den forbindelse yderligere foranstaltninger fra Kommissionen og EIB med henblik på at tilføre industrien investeringer og likviditet;

50. frygter, at forpligtelsen til samfinansiering af foranstaltningerne under anden søjle vil medføre store uligheder mellem producenterne på grund af medlemsstaternes forskellige budgetressourcer;

51. anerkender behovet for at sikre sammenhæng i EU's politikker for bekæmpelse af klimaforandringer og værne om fødevarer sikkerheden og opfordrer til at støtte de mest kulstofeffektive og miljømæssigt bæredygtige mælkeproduktions-systemer;

52. anbefaler, at der som led i en langsigtet strategisk tilgang udvikles støtte til mælkeproduktionen i ugunstigt stillede regioner, og at lovgivningsrammen herfor styrkes.

Andre foranstaltninger

53. Det Europæiske Regionsudvalg foreslår en styrkelse af programmet for støtteordningen til uddeling af frugt og grøntsager, bananer og mælk til børn på undervisningsinstitutioner og beklager Kommissionens beslutning i sit arbejdsprogram for 2015 om at tilbagekalde lovgivningsforslaget, som er under behandling i Parlamentet og Rådet, indtil resultaterne af en ny evaluering af »skolefrugtordningen« og »skolemælksordningen« foreligger;

54. mener således, at uddeling af mælk i skolerne kan have en reel virkning på regionalt plan ved indførelse af målrettet forsyning af de lokale myndigheder med lokale produkter af høj miljøkvalitet som led i korte forsyningskæder, og at den giver mulighed for på ny at skabe kontakt mellem børn og landbrug;

55. mener, at der bør gøres fuld brug af forskningsforanstaltninger med henblik på at udvikle innovative mejeriprodukter med høj værditilvækst på markeder i stor vækst såsom medicinske ernæringsprodukter og næringsmidler til spædbørn og idrætsudøvere;

56. mener, at man bør prioritere forskning, udvikling og innovation for at sætte forarbejdningsvirksomhederne bedre i stand til at modstå den internationale konkurrence.

Eksempler på redskaber, som er til rådighed uden for EU

57. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at USA i landbrugsloven af 2014 har revideret reglerne for støtte til mejerisektoren. I det nye program til sikring af mælkeproducenternes fortjeneste tilbydes der erstatning, når forskellen mellem mælkepriserne og foderomkostningerne kommer under en bestemt værdi. En minimumsmargen i forhold til foderprisen garanteres med offentlige midler. Et højere margenniveau kan vælges, men omkostningerne hertil afholdes af producenterne. Disse nye bestemmelser indeholder ikke noget loft for store besætninger og vil fremme en stigning i USA's produktion og eksport;

58. konstaterer, at tilpasningen af den canadiske produktion til det indenlandske marked og indekseringen af mælkeprisen tager udgangspunkt i de faktiske produktionsomkostninger i stedet for priserne på verdensmarkedet. Denne mekanisme giver sig udslag i en langt mere stabil og højere mælkepris end i Europa. Denne ordning til regulering af udbuddet er baseret på, at producenterne er samlet i én og samme afsætningsorganisation pr. provins;

59. foreslår, at Kommissionen henter inspiration i disse løsningsmodeller og nytænker støtteformen og indretningen af mælkeproducenternes organisationer efter store produktionsområder.

Forslag på EU-plan

60. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at Europa-Parlamentets Udvalg om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter den 23.–24. januar 2013 vedtog et kompromisændringsforslag til Dantin-betænkningen (fusionsmarkedsordningen) om en foranstaltning, der i tilfælde af alvorlig krise gør det muligt at indføre støtte til producenter, som frivilligt indskrænker produktionen;

61. foreslår, at der oprettes et europæisk observatorium for etablering, som skal analysere data vedrørende etablering i mejerisektoren;

62. bemærker, at det program om ansvarliggørelse af markederne, der er foreslået af Det Europæiske Mælkeråd, og som skal iværksættes, når mælke markedet trues af ubalance, er et smidigt lidet bekosteligt forslag, hvis levedygtighed og effektivitet bør undersøges og evalueres, idet 2014 tages som prøveår;

63. anbefaler, eftersom frivillige adfærdskodekser ikke virker, at Kommissionen fremsætter forslag til at sikre, at alle parter, der er involveret i fødevareforsyningskæden, herunder flydende mælk og mejeriprodukter, behandles retfærdigt, og til at begrænse konkurrencebegrænsende praksis, der ikke er i overensstemmelse med opretholdelsen af bæredygtige forsyningskæder;

64. sætter især spørgsmålstegn ved de muligheder, fusionsmarkedsordningen, navnlig artikel 219, 221 og 222, medfører for at realisere et forslag af denne type.

Konklusioner

65. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at mælkeproduktionen i mange medlemsstater og regioner er en central søjle i den regionale økonomi og bidrager med en betydelig del af værditilvæksten inden for landbruget. Forarbejdningen af mælk til et utal af forskellige oste ved hjælp traditionelle fremgangsmåder med rødder i de enkelte europæiske regioner og lande, som går flere tusind år tilbage, bidrager i væsentlig grad til regionernes identitet og til den europæiske landbrugsfødevareindustri's positive image over hele verden. Desuden bidrager ostefremstillingen til at opretholde beskæftigelsen i landdistrikter, sikrer landskabsbevarelse og begrænser tabet af landbrugsjord på grund af urbanisering;

66. opfordrer til, at EU's instanser hurtigst muligt udvikler yderligere fleksible og effektive instrumenter til stabilisering af mælke markedet og dermed af mælkeproducenternes indkomstniveau i krisetider. Dette skal bl.a. ske ved, at man forbedrer effektiviteten af risikostyringsforanstaltningerne, navnlig dem, der sigter mod at stabilisere indkomsten, modvirke udsving i markedspriserne og garantere mælkepriserne. Med henblik på at sikre fødevarer sikkerheden er der behov for forenkling og mindre bureaukrati og kontorpedanteri;

67. opfordrer EU's instanser til at fremme investeringer i eksportlogistikplatforme, støtte uddannelse af vigtige faggrupper og opmuntre til salg fremmende foranstaltninger, der er målrettet mod de fremspirende markeder, med det mål at øge eksporten til tredjelande af europæiske mejeriprodukter med officielle kvalitetsmærker (BGB, BOB osv.);

68. henstiller til EU's instanser at styrke beskyttelsen af BOB- og BGB-produkter i forbindelse med udarbejdelsen af internationale aftaler, ikke mindst med henblik på at forebygge forfalskning og efterligning af europæiske produkter;
69. anmoder for bjergområder og områder nord for den 62. breddegrad med mælkeproduktion om en tilnærmelse af kompensationen for naturlige ulemper, genindførelse af støtten til mælkeindsamling (samfinansieret over den fælles landbrugspolitik budget) og støtte til fremme og udvikling af betegnelsen »bjergprodukt« for mejeriprodukter under forudsætning af tilstrækkelig fødevareuafhængighed;
70. anmoder om en omfattende udviklingsplan for landdistrikterne i de baltiske lande, Bulgarien, Rumænien, Slovenien, en stor del af Polen og Grækenland. Da besætningerne i disse lande er små, og mælken stadig berører størstedelen af gårdene, bliver deres fremtid tilsyneladende vanskelig efter kvoternes bortfald, og disse brug er selve grundlaget for landbostrukturen i dag.

Bruxelles, den 16. april 2015

Markku MARKKULA
Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa

(2015/C 195/04)

Ordfører: Cristina MAZAS PÉREZ-OLEAGA (ES/EPP), økonomi-, skatte- og beskæftigelsesminister, den selvstyrende region Cantabrien

Basisdokument: Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa

COM(2014) 477 final

I. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

Mangfoldigheden og den integrerede tilgang til kulturarv

1. Det Europæiske Regionsudvalg tager vel imod meddelelsen »På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa«, som har det dobbelte formål, dels at evaluere den økonomiske og sociale indvirkning af kulturarven, dels at gøre opmærksom på, at Europa befinder ved et afgørende vendepunkt, dvs. at det nu har muligheden for at imødegå udfordringerne i kulturarvssektoren gennem en strategisk, global og integreret tilgang. Udvalget glæder sig især over, at der i meddelelsen lægges vægt på vigtigheden af at gribe de chancer, som vil gøre det muligt at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, og over at den opfordrer til at udnytte de EU-midler, der er tiltænkt kulturarven, fuldt ud. Det Europæiske Regionsudvalg er enig med Kommissionen i, at udveksling af bedste praksis og ideer kræver, at der på lokalt plan i Europa etableres et tættere og bedre koordineret samarbejde, og tilbyder at bidrage hertil;

2. anerkender det frugtbare arbejde, som Europarådet gennem lang tid har udført til gavn for kulturarven, og opfordrer til et fortsat tæt samarbejde på såvel lovgivningsområdet som det praktiske plan. Med hensyn til kommunikation henleder udvalget opmærksomheden på Faro-rammekonventionen om kulturarvens værdi for samfundet, som beskytter alle de kulturarvsformer, der findes i Europa, og som tilsammen udgør vort fælles fundament for erindring, gensidig forståelse, identitet, tilhørsforhold og kreativitet⁽¹⁾. Samtidigt følger vi med interesse UNESCO's verdensforum for kultur og kulturelle industrier, hvis mål ligger på linje med Det Europæiske Regionsudvalgs holdning, nemlig at kultur og kulturarv under overholdelse af nærhedsprincippet skal indarbejdes fuldt ud i udviklingsprogrammet for tiden efter 2015⁽²⁾;

3. understreger betydningen af den rolle, som alle myndighedsniveauer spiller mht. aktivt at engagere alle berørte aktører i beskyttelsen og understøttelsen af den europæiske kulturarv og mht. — i lyset af det 21. århundredes udfordringer — at udnytte kulturarvens mangfoldighed til at sætte skub i det økonomiske opsving. I henhold til Lissabon-traktaten respekterer Unionen medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles⁽³⁾. Unionen bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og nærhedsprincippet og samtidigt fremhæver den fælles kulturarv⁽⁴⁾. Den kulturelle, historiske og sociale mangfoldighed er kilden til morgendagens innovationer på det økonomiske, videnskabelige, kunstneriske og politiske område samt i dagligdagen;

⁽¹⁾ Europarådets rammekonvention om kulturarvens værdi for samfundet, Faro, 27. oktober 2005.

⁽²⁾ Erklæringen fra Firenze om kultur, kreativitet og bæredygtig udvikling. Forskning, innovation, muligheder — UNESCO's tredje verdensforum om la kultur og kulturelle industrier (FOCUS), 4. oktober 2014.

⁽³⁾ Artikel 3, stk. 3 i TEU.

⁽⁴⁾ Artikel 167 i TEUF.

4. understreger, at kulturarven er en integreret del af de kulturelle og kreative sektorer, at den består af alle de ressourcer og materielle, immaterielle og naturlige goder og kundskaber, som vi har arvet fra fortiden, og at den kan hjælpe med til at forme kommuners, byers og regioners image samt yde et betydeligt bidrag til opfyldelsen af målsætningerne i Europa 2020-strategien og til at styrke den sociale samhørighed. Kulturarven er en fælles værdi, et fælles gode, som — når den anerkendes — kan hjælpe med til at udvikle en fælles vision for fremtiden. Bevarelsen af denne arv, værdsættelsen af den og sikringen af dens fortsatte beståen er en fælles opgave, et fælles ansvar og et fælles mål; Med hensyn til beskyttelse og bevarelse af kulturarv i EU's medlemsstater tilslutter udvalget sig meddelelsens opfordring til at understrege betydningen af henholdsvis traktatens artikel 36⁽⁵⁾, Rådets forordning (EF) No116/2009 om udførsel af kulturelle goder⁽⁶⁾ og direktiv 2014/60/EU om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område;

5. mener, at kulturarvens rolle stadig undervurderes. De statslige midler, der afsættes til formål relateret til kulturarven, beskæres mere og mere. Velvidende, at kulturarven er mere end en økonomisk værdi, og bekymret over de økonomiske nedskæringer, der kan ramme den, påpeger udvalget, at den enorme kulturarv, som Den Europæiske Union besidder, gør det nødvendigt også at søge nye veje til finansiering af dens bevarelse. Derfor glæder udvalget sig over de fremskridt, som Kommissionen har gjort i form af lovgivningsmæssige foranstaltninger, såsom udvidelsen — i forbindelse med moderniseringen af statsstøtteregelejerne — af anvendelsesområdet for gruppefritagelsesforordningen⁽⁷⁾ til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven. Denne udvikling afspejler en anerkendelse dels af kulturarvens betydning som beskæftigelsesskabende faktor, dels af dens rolle som formidler af identitet og grundlæggende værdier i et samfund — to karakteristika, som bør tages med i betragtning ved tildelingen af statsstøtte;

6. gør opmærksom på, at naturarven er en integreret del af kulturarven og beklager, at meddelelsen ikke henviser til den. Udvalget bifalder i den forbindelse, at Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014⁽⁸⁾ klart indeholder følgende anerkendelse: »Da naturarven ofte er af afgørende betydning for udformningen af kunst- og kulturarven, bør kulturarvsbevarelse i denne forordning forstås således, at termen også omfatter naturarven, for så vidt som denne er knyttet til kulturarven eller formelt er anerkendt af en medlemsstats kompetente myndigheder«;

7. bifalder, at der i det nyligt reviderede direktiv 2014/52/EU om vurdering af virkningerne på miljøet⁽⁹⁾ nu er indarbejdet ideen om, at der skal tages hensyn til offentlige og private projekters potentielle indvirkning på kulturarven. Disse EU-bestemmelser kan få en positiv indvirkning på de foranstaltninger, som de lokale og regionale myndigheder træffer på kulturområdet, og på den integrerede udvikling og på gennemførligheden af kulturarvsbeskyttelsen og -bevarelsen inden for rammerne af deres komplekse byplanlægnings- og regionaludviklingsplaner;

8. henleder opmærksomheden på, at ødelæggelsen af kulturel ejendom samt uautoriserede udgravninger og ulovlig handel med kulturgenstande truer bæredygtigheden og beskyttelsen af kulturarven og fortsat udgør et problem, der kræver en kollektiv indsats på europæisk og internationalt plan. En sådan indsats kræver åbne kommunikationskanaler og tæt samarbejde, der involverer EU-medlemsstater samt kandidat- og tredjelande. Udvalget glæder sig over indførelsen af informationssystemet for det indre marked (IMI), der blev oprettet ved forordning (EU) nr. 1024/2012, og ser frem til etableringen af et modul i IMI-systemet, der er skræddersyet til kulturelle goder, hvilket vil lette gennemførelsen af direktiv 2014/60/EU;

⁽⁵⁾ I henhold til traktatens artikel 36 kan der indføres forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel og varer i transit for at beskytte nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi.

⁽⁶⁾ Rådets forordning (EF) nr. 116/2009 om udførsel af kulturelle goder indeholder bestemmelser, der skal sikre, at udførslen af sådanne goder underlægges ensartet kontrol ved EU's ydre grænser. Kulturelle goder omfatter bl.a. produkter fra udgravninger, fund og arkæologiske fundpladser i medlemsstaterne.

⁽⁷⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 107 og 108. (Hvad angår investeringsstøtte til kultur og bevarelse af kulturarven: 100 millioner euro pr. projekt; hvad angår driftsstøtte til kultur og bevarelse af kulturarven: 50 millioner euro pr. virksomhed).

⁽⁸⁾ Betragtning 72.

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet.

9. mener, at Kommissionen effektivt bør gøre noget ved manglen på data på EU-plan om kulturarvens bidrag til økonomisk vækst og social samhørighed. Udvalget opfordrer derfor til oprettelsen af en europæisk database, som de forskellige projekter, der er udviklet på dette område, kan bidrage til⁽¹⁰⁾; Udvalget opfordrer desuden til at udarbejde standarder, der kan danne grundlag for udførelsen af cost-benefit-analyser, der kan vise omfanget af kulturarvens økonomiske og sociale bidrag og påvise de reelle fordele ved denne arv, hvilket kan danne grundlag for yderligere bevarelsesforanstaltninger;

10. støtter anvendelsen af den åbne koordinationsmetode i forbindelse med den europæiske kulturdagsorden, for så vidt som den strukturerer det kulturelle samarbejde ved hjælp af strategiske mål og letter kommunikationen mellem medlemsstaterne, udbredelsen af god praksis og gensidig læring. Vi anbefaler, at det i samarbejde med Kommissionen undersøges, om der er mulighed for, at udvalget fra 2015 også bliver repræsenteret i arbejdsgrupper, der nedsættes som led i den nye arbejdsplan for kultur. Udvalget understreger endnu en gang, at de nationale repræsentanter systematisk bør rådføre sig med de lokale og regionale aktører for at kunne forberede spørgsmålene på et så velinformeret grundlag som muligt⁽¹¹⁾ og sikre sig, at den ekspertise, viden og erfaring, der er opbygget på lokalt og regionalt plan, samt de kreative og fornyende forslag vedrørende de resultater, der er opnået på nøgleområder, bliver udnyttet gennem udbredelse af god praksis.

Kulturarv og identitet

11. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at kulturarven er en hovedhjørnesten i den lokale, regionale, nationale og europæiske identitet. Dens bevarelse og beskyttelse samt styrkelsen af den sociale identitet på lokalt og regionalt plan er væsentlige holdbarhedsfaktorer, som vil bidrage til bevarelsen af de europæiske værdier til glæde for de fremtidige generationer og til videreførelsen af traditionelle karakteristika og kundskaber. Kulturarven er forankret i samfundet og spiller en fremtrædende rolle i bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, idet den er en kilde til økonomisk udvikling og social samhørighed. Samtidig bør kendskab til kulturarven på lokalt og regionalt niveau være et grundlæggende element i alle læseplaner i den formelle undervisning;

12. understreger, at de lokale kulturværdier — kunstnerisk, litterær, audiovisuel og arkitektonisk skaben, kreativt arbejde, nutidskunst, kunsthåndværk, folkløse, den arkæologiske, historiske, religiøse og etnografiske arv, dialekter, musik, mad og gastronomi, landskabs- og naturværdier, traditionel ekspertise og viden, knowhow, levende traditioner osv. — er tæt knyttet til identiteten, som er rodfæstet i samfundenes materielle, immaterielle og naturlige arv. Udvalget minder om, at udvikling af kulturen på lokalt plan styrker en bys eller regions identitet og særegenhed, og kombinationen af de forskellige identiteter i gensidig respekt bidrager til at opbygge den fælles kulturarv. De kulturprodukter, der hermed skabes, tilføjer en unik lokal værdi. Disse kulturelle faktorer har også betydning på europæisk plan⁽¹²⁾;

13. understreger, at det er den immaterielle kulturarv, som bestemmer en regions identitet, og at værdsættelsen af den fremmer den regionale udvikling. I forbindelse med det grænseoverskridende og tværnationale samarbejde kan der registreres talrige eksempler på god praksis for udvikling af strategier, som bygger på immaterielle kulturelle ressourcer. Ved at fokusere på det unikke og specielle skabes der interesse for det, som vi kan være stolte af, hvilket kan gøre en region eller en egn mere attraktiv i henseende til virksomhedernes konkurrenceevne⁽¹³⁾ og således fremme beskæftigelsen;

14. bemærker, at beskyttelsen af kulturarven bidrager til at udvikle en identitetsfølelse ved at skabe bevidsthed om kulturarven, ved at skabe et tilhørsforhold, ved at tilslutte sig placemaking-konceptet og ved at værdsætte kulturarven. Dette kan bidrage til at udvikle det sociale partnerskab og strukturerne for offentlig-private partnerskaber, mens den løbende bevarelse af kulturarven kan skabe arbejdspladser og støtte socialøkonomien; Udvalget lægger i denne forbindelse vægt på erfaringsudveksling med andre lande vedrørende kortlægning og samlet bevarelse af den lokale kulturarv.

⁽¹⁰⁾ Projektet »Den europæiske kulturarv: På vej mod et europæisk indeks for værdsættelse af kulturarven«, der omtales i Kommissionens meddelelse, kan være et nyttigt bidrag på europæisk niveau til samlingen af data vedrørende relevante emner, hvis man med en europæisk kortlægning offentliggør de forskningsresultater, der opnås på nationalt, regionalt, lokalt og/eller sektorielt niveau.

⁽¹¹⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽¹²⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽¹³⁾ Som et eksempel på tværnationalt samarbejde kan det nævnes, at ti områder i seks lande i Centraleuropa er gået sammen om projektet »Cultural Capital Counts« (2011-2014) med det fælles mål at fremme regionens udvikling under hensyntagen til traditioner, viden og færdigheder og højne værdsættelsen af deres kulturarv inden for dette samarbejde. Projektet, som er medfinansieret af EFRL, gennemføres under programmet »CENTRAL EUROPE«.

Kulturarven som økonomisk ressource

15. Det Europæiske Regionsudvalg anser det for vigtigt, at politikken for bæredygtig udvikling af kulturarven får gavnlige virkninger på kort, mellemlangt og langt sigt for forbedring af den økonomiske situation og livskvaliteten i den pågældende region. Kulturarven kan være drivkraft for planlægningen af en inkluderende lokal og regional udvikling og udviklingen af kreative industrier, og den bidrager til økonomisk vækst ved at udvide adgangen til de kulturelle goder. Et vigtigt element i konkurrenceevnen er åbenhed over for innovative løsninger til bevarelse af kulturarven, som også gennemføres via offentlige-private partnerskaber;

16. understreger nødvendigheden af at integrere kulturarvssektoren, kulturen, kreativiteten og de dertil knyttede flagskibsinitiativer bedre i den reviderede Europa 2020-strategi og sørge for, at denne strategi tager hensyn til elementer, som bevidner kulturarvens bidrag til økonomien;

17. anser det for nødvendigt, at der stilles flere midler til rådighed for kulturelle og kreative sektorer med tilknytning til kulturarven i budgetterne for EU's nye fonde (f.eks. EFRU, ESF, ELFUL og EFF) og programmer (f.eks. Programmet »Et kreativt Europa« og det syvende rammeprogram) og over, at kulturarven er mere præsent i EU's nye finansielle cyklus (2014-2020). Udvalget bifalder især kortlægningen af foranstaltninger vedrørende kulturarven i EU's politikker og programmer⁽¹⁴⁾ og anbefaler at udnytte EU-midlerne fuldt ud til at udarbejde og iværksætte lokale og regionale strategier med kreative og innovative mål. Det er endvidere altid vigtigt, at der skabes optimale synergier mellem de europæiske fonde og programmer for at sikre effektivitet og ydeevne. Kommissionen bidrager gennem sine retningslinjer for koordination til synergier og komplementaritet mellem struktur- og investeringsfondene, Horisont 2020 og andre EU-programmer, som forvaltes direkte af Kommissionen på området forskning, innovation og konkurrenceevne⁽¹⁵⁾;

18. understreger, at det i forbindelse med udviklingen af den regionale økonomi og af strategier og programmer for regional, territorial og bymæssig udvikling er stærkt tilrådeligt at tage hensyn til bevarelsen af kulturer og kulturelle ressourcer, som er bærere af værdier, til de omkostninger, som miljøet og regionerne er i stand til at bære, og til miljøbeskyttelseshensyn. Miljø- og naturvenlige samt energieffektive indgreb, foranstaltninger og instrumenter — som kan forebygge følgerne af naturkatastrofer (f.eks. oversvømmelser) eller menneskeskabte katastrofer — har en vigtig rolle at spille mht. at modvirke følgerne af klimaændringerne og gøre den lokalt og regionalt baserede udvikling mere effektiv;

19. anser det for vigtigt at drage fordel af udviklingen af bygningsarven, som kan give kulturarvsstederne nye funktioner i forbindelse med bysanering og via små og mellemstore virksomheder bidrage til beskæftigelse og jobskabelse. Den faglige troværdighed i forbindelse med renovering af bygninger stiger, når interventionen ikke kun foregår med traditionelle materialer, men også med traditionelle og moderne teknikker. Denne viden og selve monumentet må bevares og videregives inden for rammerne af faglig uddannelse. Markedet vil efterspørge uddannet og specialiseret arbejdskraft. Der findes på lokalt og regionalt plan talrige eksempler på god praksis for støtte og fremme af et kreativt miljø, udnyttelse af potentialet i den kulturelle mangfoldighed og indarbejdning af kulturelle strategier i den lokale og regionale udvikling med henblik på at gennemføre Europa 2020-strategiens mål, og Det Europæiske Regionsudvalg bidrager til udbredelsen af viden og erfaringsudveksling på området. Disse praktiske tilgange og modeller baner vejen for udviklingen af et bæredygtigt kulturelt økosystem ved at tilskynde til en kreativ iværksætterånd;

20. tager positivt imod, at Kommissionen i forbindelse med kulturarvens økonomiske betydning fremhæver Europas byggeindustri og investeringerne i historiske miljøer, som skaber beskæftigelse og bidrager til lanceringen af nye økonomiske aktiviteter. Udvalget opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at tage del i forvaltningen af den arkitektoniske arv og de historiske bygninger, som i mange tilfælde er offentligt ejede, og til at udnytte dem på forskellig vis, således at der skabes indtægter og sikres vedligeholdelse og bæredygtighed. Programmet for europæiske kulturhovedstæder udgør også et vigtigt bidrag fra EU's side til bevarelsen og omdimensioneringen af den arkitektoniske arv. I denne forbindelse kan der pustes nyt liv i steder af historisk betydning og bykvarterer, samtidig med at industriarven og tidligere industriområder gøres til genstand for forvaltning og refleksioner;

⁽¹⁴⁾ European Commission — Mapping of Cultural Heritage actions in European Union policies, programmes and activities, http://ec.europa.eu/culture/library/reports/2014-heritage-mapping_en.pdf

⁽¹⁵⁾ Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes — Guidance for policy-makers and implementing bodies, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/synergy/synergies_en.pdf

21. understreger at de lokale og regionale myndigheder som det forvaltningsniveau, der er tættest på borgerne, bør påtage sig en fremtrædende rolle mht. udvikling af ansvarlighed over for beskyttelsen af det bebyggede og naturlige miljø og en positiv holdningsændring og mobilisering af befolkningen i denne retning. Regelmæssig overvågning af bygningsarens tilstand bør være almindelig praksis, og myndighederne bør tilskynde til udveksling af vedligeholdelsespraksis og uddannelse af embedsmænd og ejere af monumenter;

22. bekræfter, at SMV-politikken på alle niveauer bør tage hensyn til og arbejde med forskellige virksomhedsmodeller for at maksimere jobskabelsen og bæredygtig økonomisk vækst (f.eks. kulturelle og kreative industrier)⁽¹⁶⁾;

23. på alle kulturarvens områder er det en god ide at tiltrække privat kapital, hvilket på én gang kræver skatteincitamenter og udviklingen af en ansvarlig offentlig opinion vedrørende bevarelsen af den materielle og immaterielle kulturarv. Den private sektor spiller ofte en vigtig kulturfremmende rolle i forbindelse med virksomhedernes sociale ansvar via donationer eller andre former for støtte. De lokale og regionale myndigheder kan dog bidrage til skabelsen af et miljø, som fremmer den bedst mulige anvendelse af denne støtte⁽¹⁷⁾.

Kulturel turisme

24. Det Europæiske Regionsudvalg mener helt klart, at kulturarven udgør en stærk drivkraft for en inklusiv lokal og regional udvikling og skaber betydelige materielle goder, idet man fremmer en kulturel turisme, som er bæredygtig, af god kvalitet og ansvarlig, og hvis udvikling tager udgangspunkt i lokalsamfundenes materielle og immaterielle kulturarv. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det allerede nu er yderst vigtigt at skabe synergier mellem strategier for bæredygtig turisme og de lokale og regionale kreative og kulturelle industrier med henblik på at støtte økonomisk vækst og øget beskæftigelse samt lette adgangen til kultur;

25. påpeger ikke desto mindre, at det er vigtigt at finde den rette balance mellem den ekspanderende kulturelle turisme og beskyttelsen af kulturarven;

26. henleder med tanke på udnyttelse af kulturarvens mangesidede potentiale opmærksomheden på kulturruterne, som både inden og uden for de enkelte landes grænser — med deltagelse af befolkningen og alle berørte aktører — bidrager hensigtsmæssigt til udbredelsen af lokale og regionale kulturværdier samt på kompleks vis til beskæftigelsen, jobskabelsen og virksomhedernes drift (f.eks. fremstilling og transport af lokale produkter, ophold, restauranter). Ruterne, der fastlægges ud fra princippet om tematisk organisation⁽¹⁸⁾ — som bindeled — forbinder ofte rejsemål, kommuner og mindre kendte landsbyer og styrker således turismeudbuddets mangfoldighed og kulturarvens (arkitektoniske, landskabsmæssige, kulinariske og immaterielle) synlighed i länddistrikterne. Kulturruter (gang- og cykelstier osv.) kan også udgøre et vigtigt bidrag med hensyn til at forbedre befolkningens sundhed;

27. fremhæver i forbindelse med kultur- og madturismen, at lokale specialiteter betragtes som et væsentligt kulturelt element, idet lokale og traditionelle fødevarer og landbrugsprodukter kan tiltrække turister. En bæredygtig fødevarerproduktion og foranstaltninger, der sigter mod at beskytte mangfoldigheden i den lokale og regionale kulinariske arv, bidrager til at skabe nye, bæredygtige arbejdspladser, der kan spille en nøglerolle i forbindelse med lokal og regional vækst og samhørighed;

⁽¹⁶⁾ CdR 151/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽¹⁸⁾ Som eksempel kan nævnes »Sissi-ruten« (Østrig, Tyskland, Ungarn og Italien), der omfatter slotte, herregårde, parker og caféer, som har forbindelse til Elisabeth, kejserinde af Østrig og dronning af Ungarn.

28. betoner den store merværdi, som programmerne for europæisk territorialt samarbejde har for grænseoverskridende bevarelse af og støtte til kulturarven. Efter grænsernes afskaffelse giver programmerne EU og dets regioner, byer og kommuner større synlighed takket være det lokale og regionale samarbejde, og med hensyn til kulturel turisme fremmes handelen med lokale produkter. Hvad angår kreative industrier, giver programmerne mulighed for udveksling af kompetencer og viden, styrkelse af den regionale økonomi og nye forretningsmuligheder. De medvirker til at forhindre, at de traditionelle kompetencer og det traditionelle kunsthåndværk, der står over for demografiske udfordringer⁽¹⁹⁾, forsvinder. Det er vigtigt, at de makroregionale udviklingsstrategier også — inden for rammerne af et tværnationalt samarbejde — kan bidrage til den sociale, økonomiske og territoriale samhørighed ved at omdanne den europæiske kulturarvs værdier til et turistprodukt og indføre innovative og kreative løsninger.

Kulturarv i informationssamfundet

29. Det Europæiske Regionsudvalg erkender, at en af udfordringerne i den digitale dagsorden for Europa er digitaliseringen af den europæiske kulturarv og de europæiske historiske monumenter, deres tilgængelighed online og bevarelse til de kommende generationer — et område, hvor der allerede er gjort fremskridt⁽²⁰⁾. Når den samlede tilgang og kulturarvens rolle tages op til fornyet overvejelse, bør man søge at nå ud til en bred ny offentlighed og i den forbindelse undersøge teknologiens fordele og anvende nye kommunikationsværktøjer, hvilket vil bidrage til oprettelse af samfund, udveksling og øget viden, kulturelle aktiviteter samt læring og forskning. Digitaliseringen og de nye teknologier skaber samtidigt muligheder for innovation til forbedring af konkurrenceevnen. De kreative og innovative industrier og det digitaliserede kulturelle materiale, som står til deres rådighed, styrkes gensidigt;

30. understreger, at museer, biblioteker og arkiver spiller en vigtig rolle i forbindelse med kulturarv, når det gælder om at styrke samhørigheden på fællesskabsplan. I det 21. århundredes informationssamfund bør man — i betragtning af adgangen til og udbredelsen af viden om kulturarven — tænke over rollen og fremtiden for de lokale biblioteker, som i mange medlemsstater finansieres og forvaltes af de lokale og regionale myndigheder. Ved udformningen af nye tjenesteydelser og nye digitale medier bør der ikke blot tages højde for de økonomiske parametre, men også for de sociale og kulturelle behov⁽²¹⁾. Konferencer, uddannelser og studiebesøg, der gennemføres som led i venskabsbyforbindelser, kan bidrage til erfaringsudveksling med henblik på at nå frem til moderne løsninger og god praksis;

31. finder den rolle, som EU's projekter spiller i forbindelse med fremme af digitaliseringen, vigtig og understreger betydningen af den kulturelle platform Europeana, der samler de europæiske bibliotekers, museers og arkivers online-indhold og har til formål via Internettet at give alle borgere adgang til Europas kulturelle og videnskabelige arv. Spørgsmål vedrørende ophavsrettigheder og afklaringen af online-rettigheder udgør stadig en udfordring, og udvalget går ind for fastlæggelsen af en retlig ramme for digitalisering;

32. erkender, at filmarv og filmproduktion som kilde til information om det europæiske samfund er en integreret del af den europæiske kulturarv. I den forbindelse vil det være hensigtsmæssigt at udnytte det industrielle og kulturelle potentiale bedre. Der står fortsat hindringer i vejen for digitaliseringen af film og deres tilgængelighed online⁽²²⁾. Biograferne spiller i øvrigt en væsentlig rolle med hensyn til repræsentation af den kultur og civilisation, der kendetegner den enkelte befolkning. Da den digitale revolution og finansielle byrde kan medføre varige ændringer for den lokale og regionale industri, gentager udvalget sin anmodning om fælles bestræbelser og samarbejde for at undgå, at de små biografer forsvinder⁽²³⁾, og opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at anvende de EU-midler, der er afsat til modernisering af små lokale biografer;

⁽¹⁹⁾ Som eksempel kan nævnes »Håndværksakademiet« (Ungarn — Slovenien): Dette projekt er en reaktion på håndværkets vanskelige situation med faldende søgning til disse uddannelser og lukning af visse industri- og håndværksskoler. Projektet har med deltagelse af ca. 1.000 iværksættere vendt denne tendens, skabt nye muligheder for de unge og bidraget til at bevare kulturarven.

⁽²⁰⁾ Undersøgelserapport om »Digitisation in European Cultural Heritage Institutions 2014« (digitalisering i europæiske kulturarvsinstitutioner 2014) — Det tematiske netværk ENUMERTATE (januar 2014).

⁽²¹⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽²²⁾ Den fjerde rapport om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om filmarv og de tilknyttede industrielle aktiviteterets konkurrenceevne (Kommissionen — situationsrapport 2012-2013), 1. oktober 2014.

⁽²³⁾ CdR 293/2010 fin.

33. påpeger betydningen af — inden for rammerne af uddannelsessystemet — at tilegne sig digitale kvalifikationer fra en tidlig alder, så den yngre generation fuldt ud kan drage fordel af de nye former for adgang til kulturen og være bedre forberedt til fremtidens job. Mere præcist handler det også om at hjælpe denne yngre generation og en stor del af samfundet med at tackle konsekvenserne af overgangen til digitalisering ⁽²⁴⁾.

Social integration af kulturarven

34. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over, at meddelelsen anerkender resultaterne af EU's programmer og initiativer, som sigter mod at øge offentlighedens forståelse for kulturarvens samfundsmæssige værdi og fremme den interkulturelle dialog. Udvalget er enig i, at det europæiske kulturarvsmærke og de europæiske kulturhovedstæder er initiativer, som fremhæver de europæiske kulturers rigdom, mangfoldighed og fællestræk ⁽²⁵⁾, og påpeger nødvendigheden af, at kandidatbyerne alt efter, hvor mange lokale og regionale ressourcer de har til rådighed, udarbejder et specifikt kulturprogram med en stor europæisk dimension og en langsigtet, positiv effekt på kultursektoren og værtsbyen ⁽²⁶⁾; Man må huske på, at samfundets opfattelse af den europæiske kulturarvs værdi som udviklingsfaktor kan give mulighed for at opstille standardiserede indikatorer i europæisk sammenhæng, hvormed man kan måle denne sektors indvirkning på lokalområdernes økonomi og på skabelsen og bevarelsen af beskæftigelsen;

35. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at indførelsen af et »europæisk år for kulturarv« som foreslået af Rådet for Den Europæiske Union ⁽²⁷⁾ vil bidrage til at gøre viden om kulturarven mere tilgængelig for et bredere publikum;

36. anerkender betydningen af EU's kulturarvspris/Europa Nostra-prisen, som blev etableret med henblik på at sikre anerkendelse af det fremragende arbejde for at beskytte kulturarven og udbrede de tekniske resultater på højt niveau, som mobiliserer de involverede borgere, civilsamfundet, de lokale og regionale myndigheder, de private fonde og virksomhederne med sigte på at puste nyt liv i historiske monumenter og seværdigheder, hvilket det nye program »Et Kreativt Europa« ligeledes bidrager til, og som navnlig lægger vægt på de kulturelle og kreative sektorers tværnationale aktiviteter ⁽²⁸⁾;

37. mener, at sanktionerne for hærværk mod monumenter, miljøet og dets kunstneriske elementer samt arkæologiske fundpladser bør skærpes yderligere;

38. er enig i, at forskning på kulturarvsområdet bidrager til bevarelse, udvikling og fremme af kulturarven. Det syvende forskningsrammeprogram (RP7), de fælles programlægningsinitiativer (FPI) og programmet Horisont 2020 kan sikre dynamik og kontinuitet i den europæiske kulturarv, idet de fremmer forsknings- og innovationsaktiviteter, der sigter mod at bekæmpe klimaændringer og trusler om naturkatastrofer. Udvalget bifalder EU-rammepolitikken for forskning og innovation på kulturarvsområdet, som snarest vil blive iværksat, og anmoder i den forbindelse om, at der i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder indføres en samarbejdsmechanisme;

39. påpeger nødvendigheden af at gøre kulturelle varer og tjenesteydelser tilgængelige for alle og mindske ulighederne mellem henholdsvis rige og fattige, by- og landboere, unge og gamle og handicappede. Foranstaltningerne til reduktion af uligheder bærer kun frugt, hvis de gennemføres med de berørte personers bidrag og medvirken og mulighederne for adgang til viden udvides. Lige muligheder er en afgørende forudsætning for kulturelt demokrati;

40. mener, at det er vigtigt, at den yngre generation får kendskab til sin egen materielle og immaterielle kulturarv og finder interesse i at beskytte og deltage i fremme af kulturelle goder (f.eks. i forbindelse med de europæiske kulturarvsdage). Udvalget mener, at en sådan viden danner baggrund for at indlede partnerskaber med henblik på en bæredygtig udnyttelse af kulturarven og en ansvarlig anvendelse af miljøet, og anbefaler, at man i forbindelse med de europæiske kulturarvsdage fastlægger temaugens indhold således, at det kommer til at udgøre et netværk for de lokale myndigheders kulturelle aktiviteter;

⁽²⁴⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽²⁵⁾ CdR 191/2011 fin.

⁽²⁶⁾ CdR 2077/2012 fin.

⁽²⁷⁾ Rådets konklusioner om deltagerorienteret forvaltning af kulturarven (2014/C 463/01)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=OJ:C:2014:463:TOC>

⁽²⁸⁾ CdR 401/2011 fin.

41. mener, at frivilligt arbejde er en lovende form for deltagelse fra lokalbefolkningens side og for udvikling af forbindelser til offentligheden. Det spiller en vigtig rolle for tilegnelsen af viden og skabelsen af interesse for kulturen og medvirker til at hindre marginalisering af sårbare grupper i samfundet.

Samarbejde og deltagelsesbaseret tilgang

42. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det for at styrke kulturarvens bæredygtighed, udvikling og synlighed er vigtigt, at kerneværdierne i kulturarvens kæde beskyttes og udnyttes bæredygtigt, og at de lokale og regionale myndigheder samt de institutioner, som beskæftiger sig med undervisning, kultur og kulturarv, samarbejder og udvikler sig — helst på systematisk vis — hvilket kan være nyttigt i forbindelse med levering af forståelig information til befolkningen. Samarbejde medfører tillidsskabelse, etablering af kontakter mellem folk og garanti for at finde fælles løsninger på fælles udfordringer;

43. understreger den vigtige rolle, som venskabsbyer på tværs af grænserne spiller i forbindelse med udbredelse af viden om den lokale og regionale kulturarv og dennes mangfoldighed på gensidig, interaktiv og erfaringsdrevet vis takket være borgernes aktive deltagelse. Udvalget understreger i den forbindelse den merværdi på EU-plan, som programmet »Europa for borgerne« skaber ved iværksættelse af venskabsbyprogrammer og bynetværk. Programmet opmuntrer via erindringsprojekter med en europæisk dimension til tolerance og bedre forståelse for EU's historie og mangfoldighed og skaber forbindelse mellem Unionen og dens borgere. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder ligeledes fortsættelsen af dette program i EU's nye finansielle ramme⁽²⁹⁾;

44. anbefaler, at den gode praksis med hensyn til beskyttelse af kulturarven, som finder sted i partnerskaber og samarbejde mellem lokale myndigheder, belønnes, hvilket i øvrigt vil kunne styrke EU's identitet;

45. mener, at det er vigtigt at iværksætte og aktivere et tematisk samarbejde vedrørende kulturarv i landkommuner og byer, og at alle berørte aktører opmuntres til at deltage aktivt i beslutningstagningen med henblik på at fremme en effektiv deltagelsesbaseret forvaltning. Udvalget påpeger værdien og betydningen af forvaltning på flere niveauer⁽³⁰⁾, som bl.a. letter udbredelsen af bedste praksis i forbindelse med kulturarvspolitik, udvikling af deltagelsesdemokrati, gensidig læring, nye former for partnerskaber og dialog samt effektivitet og sammenhæng i sektorpolitikkerne vedrørende kulturarv;

46. bemærker at revurderingen af kulturens og kulturarvens betydning er en langvarig proces, der vedrører alle samfundsaktører. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at en sådan holdningsændring kun kan gennemføres, hvis en endnu større del af befolkningen føler sig berørt, f.eks. hvis de sociale uligheder mindskes, hvis lokalsamfundene udvikles, hvis der skabes øgede muligheder for deltagelse i samfundet, hvis der skabes åbenhed over for nyskabelser og hvis der udvikles de nødvendige færdigheder mht. at udforme, øge kendskabet til og påskønne kompetencer knyttet til innovation og kulturværdier. Det er et fælles ansvar — med samtlige aktørers deltagelse — at sørge for tilegnelse af viden og en konkurrencedygtig kultur, som er uundværlig for at tackle de udfordringer, EU står over for. I den forbindelse glæder Det Europæiske Regionsudvalg sig over og støtter punkt 28 i kulturministerrådets konklusioner af 25. november 2014 om overvejelse af et europæisk år for kulturarv. Dette vil bidrage til at nå de fælles mål i paneuropæisk sammenhæng;

47. understreger den vigtige rolle, som kulturen kan spille i eksterne anliggender for overvindelsen af forskelle og for anerkendelsen af de værdier, som de forskellige folk har til fælles. Udvalget opfordrer derfor til at øge synligheden af de kulturelle forbindelser på højt niveau og noterer sig i den forbindelse de nylige bestræbelser på at medtage kulturelt diplomati i EU's eksterne forbindelser, navnlig gennem den forberedende foranstaltning: Kultur i EU's eksterne forbindelser;

48. understreger nødvendigheden af også at styrke samarbejdet om bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder og kulturelle genstande. Udvalget opfordrer derfor indtrængende medlemsstaterne til at ratificere UNESCO-konventionen af 1970 og UNIDROIT-konventionen af 1995 og til at sikre, at de håndhæves effektivt gennem en passende tilpasning til national lovgivning og styrkelse af politiet og toldkontrollen ved EU's grænser.

Bruxelles, den 16. april 2015.

Markku MARKKULA

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

⁽²⁹⁾ Rådets forordning (EU) nr. 390/2014 om oprettelse af programmet »Europa for Borgerne« for perioden 2014-2020.

⁽³⁰⁾ Charter for forvaltning på flere myndighedsniveauer i Europa.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bedre gennemførelse af Den Europæiske Unions territoriale dagsorden 2020

(2015/C 195/05)

Ordfører: Marek Woźniak (PL/PPE), formand for Wielkopolskie-regionen

I. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

1. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver, at EU's territoriale dagsorden helt fra starten har dannet en politisk ramme for foranstaltninger, der sigter mod at fremme en polycentrisk territorial udvikling i EU, hvor ansvaret for de politiske foranstaltninger navnlig ligger hos de lokale og regionale myndigheder, medlemsstaterne og EU-institutionerne;
2. påpeger, at den territoriale dagsorden har til formål at afstikke strategiske retningslinjer for den territoriale udvikling, fremme den territoriale dimension inden for de forskellige politikområder og på alle myndighedsniveauer samt sikre, at Europa 2020-strategien gennemføres i overensstemmelse med principperne for den territoriale samhørighed ⁽¹⁾;
3. beklager, at den territoriale dagsorden i en årrække har været uden for det politiske søgelys, men ser positivt på den interesse, som den nuværende trio Italien Letland Luxembourg retter mod dette spørgsmål;
4. understreger, at den »stedbaserede« territoriale tilgang er den eneste rigtige politikmodel, hvormed EU kan opfylde sine borgeres forventninger ⁽²⁾. Netop derfor er EU nødt til med aktiv deltagelse af Regionsudvalget, de lokale og regionale myndigheder og andre interesserede parter at spille en vigtig rolle i udviklingen af strategier, der er skræddersyet til specifikke områder, hvilket vil muliggøre en mere effektiv gennemførelse af den territoriale dagsorden;
5. bemærker, at der er behov for en fælles strategisk planlægning for hele EU baseret på en integreret samlet tilgang til den fremtidige udvikling for derigennem at forbedre koordineringen af EU's politiske foranstaltninger og skabe et samspil mellem de forskellige områder. Derudover skal det fremgå tydeligt, hvilke institutioner der er ansvarlige for gennemførelsen af den territoriale dagsorden på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan;
6. mener, at der med henblik på at sikre en mere afbalanceret udvikling, som er en forudsætning for social inklusion, foruden mekanismer for planlægning og koordinering også er behov for bevidstgørende og informative foranstaltninger samt målrettet bistand til de lokale og regionale myndigheder. I den henseende skal der stadig gøres en betydelig indsats for at opnå sammenlignelige data på lokalt og sublokalt plan i hele EU;
7. slår følgelig til lyd for, at der udarbejdes en EU-strategi for en integreret fysisk planlægning og udvikling, samtidig med at det sikres, at de lokale og regionale myndigheders eksisterende planlægningsbeføjelser overholdes ⁽³⁾;
8. anbefaler, at Europa 2020-strategien og andre foranstaltninger får en større territorial dimension som led i deres praktiske gennemførelse, idet der tages hensyn til EU-foranstaltningernes territoriale virkninger; anbefaler i den forbindelse, at de enkelte sektorpolitikker gennemgås, hvad angår deres territoriale virkninger, og at territoriale konsekvensanalyser indarbejdes som en fast del af de generelle konsekvensanalyser i forbindelse med vedtagelsen af retsakter på visse af EU's politikområder, herunder navnlig samhørighedspolitikken efter 2020;

⁽¹⁾ EU's territoriale dagsorden 2020. På vej mod et inklusivt, intelligent og bæredygtigt Europa med forskelligartede regioner.

⁽²⁾ Barca-rapport, s. 108.

⁽³⁾ »Making Europe Open and Polycentric« i »Scenarios and Vision for European Territory 2050«, ESPON.

9. gør opmærksom på nødvendigheden af at overvåge de foranstaltninger til bekæmpelse af de tiltagende regionale forskelle i Europa, der blev indført på EU-niveau i forbindelse med den seneste krise, da disse forskelle kan udgøre en alvorlig trussel mod den territoriale samhørighed.

Generelle bemærkninger

10. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at EU har behov for en udviklingsstrategi, der er skræddersyet til specifikke områder, og at der skal gøres en ekstra indsats herfor inden for rammerne af den nye lovgivningspakke for samhørighedspolitikken. Med andre ord skal samhørighedspolitikken tage højde for såvel konditionalitets- som nærhedsprincippet, og der skal sættes øget fokus på sidstnævnte;

11. påpeger, at EU i sin territoriale politik skal tage højde for sine forskellige politiske tiltags virkninger på regionerne, byerne og byområderne, og at den territoriale politik skal gøre det muligt at tilvejebringe en samlet løsning på de aktuelle udfordringer, der ikke alene begrænser sig til struktur- og investeringsfonde, men også medtager miljø, transport, den digitale dagsorden og det indre marked for bare at nævne nogle af de øvrige EU-politikker, som har en klar territorial virkning. For at skabe størst muligt samspil, udnytte mulighederne for udvikling og undgå modsatrettede politiske foranstaltninger bør den territoriale dimension tages i betragtning i forbindelse med politikudformningen;

12. anbefaler på ny, at der oprettes et råd for samhørighedspolitik bestående af de enkelte medlemsstaters ministre med ansvar for regionalpolitik og en repræsentant for Det Europæiske Regionsudvalg som samarbejdsadministrator med det mål for øje at styrke overvågningen og fremme ligevægt; udvalget er indstillet på at deltage aktivt i de politiske drøftelser om oprettelsen af en sådan instans, der skal sikre, at der bliver taget hensyn til de lokale og regionale myndigheders synspunkter;

13. understreger, at partnerskab er en afgørende forudsætning for at øge samhørighedspolitikken effektivitet, og at kun et system med forvaltning på flere myndighedsniveauer kan sikre, at EU's strategiske retningslinjer afspejler de lokale og regionale udfordringer på effektiv vis ⁽⁴⁾;

14. gentager sin støtte til de nye procedurer og instrumenter, der skal styrke den territoriale tilgang ved hjælp af foranstaltninger til lokal udvikling, som gennemføres af lokalbefolkningen, og ved hjælp af integrerede territoriale investeringer. Disse giver de lokale myndigheder, byerne og regionerne gode muligheder for at anvende EU-midler til at skabe økonomisk vækst og velstand og komme tilbage på konvergenssporet. Udvalget beklager derfor, at selv om mange medlemsstater har overvejet at gennemføre dem i praksis, har dette været vanskeliggjort af de lovgivningsmæssige barrierer, der stadig findes i EU's forordninger, og af forvaltningsmyndighedernes tøven med hensyn til at lade det regionale og lokale niveau omsætte EU's politikker;

15. mener i lyset af det forhold, at førnævnte instrumenter indtil videre er blevet taget i brug i meget forskellig udstrækning i de enkelte medlemsstater, at systemet til forvaltning, implementering, overvågning og kontrol af instrumenterne til fremme af territorial udvikling skal være så enkelt og strømlinet som muligt;

16. påpeger imidlertid, at den territoriale tilgang til udvikling går langt ud over disse instrumenter, og at den skal tages i betragtning inden for alle områder af samhørighedspolitikken;

17. efterlyser større respekt for artikel 174 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om territorial samhørighed. Denne artikel fastsætter, at Unionen stræber efter at mindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og at mindske udviklings efterslæbet for de mindst begunstigede områder, med særlig vægt på landdistrikter, områder i en industriel overgangsproces og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, bl.a. de nordligste meget tyndt befolkede områder samt ømråder, grænseoverskridende områder og bjergområder. Det kunne få afgørende betydning for, hvorvidt den territoriale dagsorden 2020 bliver en succes, at disse områder får mulighed for at overkomme deres strukturelle udviklingshandicap;

⁽⁴⁾ CdR 2012/1683.

18. understreger ligeledes den specifikke situation for regionerne i den yderste periferi og påpeger, at der bør tages hensyn til områdernes særlige karakteristika og begrænsninger, som nævnes i artikel 349 i TEUF, for at hjælpe dem med at overvinde deres strukturelle hindringer for udviklingen, så de kan spille en central rolle for en succesfuld gennemførelse af den territoriale dagsorden 2020;

19. opfordrer desuden til, at der tages hensyn til andre demografiske problemer, der har en betydelig indvirkning på regionerne, såsom affolkning, befolkningsaldring og stor geografisk befolkningsspredning, og opfordrer Kommissionen til at være opmærksom på de demografisk og geografisk mest ugunstigt stillede områder under gennemførelsen af samhørighedspolitikken ⁽⁵⁾;

20. opfordrer til at genoptage debatten om måling af livskvalitet ved hjælp af indikatorer, der omfatter mere end BNP («BNP og mere») og understreger i den forbindelse, at territorial samhørighed bidrager til økonomisk og social samhørighed, hvorfor livskvalitet ikke udelukkende kan måles ved hjælp af økonomiske indikatorer. Intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i EU forudsætter langt mere end blot en stigning i BNP. Den forudsætter også territoriale, sociale, kulturelle og navnlig miljømæssige aspekter, der er særligt vigtige i landdistrikterne og de tyndt befolkede områder; I den forbindelse forbedrer udformningen af grøn infrastruktur i landdistrikter og byer områdets kvalitet og mindsker dets sårbarhed. Ved udvælgelsen af indikatorer skal der tages højde for, at tilgængeligheden af statistiske data på regionalt plan er begrænset i samtlige medlemsstater;

21. anbefaler, at der indføres sammenlignelige og pålidelige indikatorer og indekser til måling, fremme og overvågning af den territoriale samhørighed, den samlede territoriale udvikling, de strukturelle problemer, udfordringerne og mulighederne for EU's regioner og de territoriale virkninger på de forskellige geografiske niveauer og i de forskellige typer regioner ⁽⁶⁾. Dette ville sætte beslutningstagerne i stand til at træffe velfunderede beslutninger vedrørende fysisk planlægning under overholdelse af proportionalitetsprincippet;

22. finder det vigtigt, at der tages højde for klima- og miljørelaterede risici og deres territoriale virkninger;

23. gør endvidere opmærksom på behovet for en debat om den fremtidige samhørighedspolitik efter 2020, hvor det navnlig skal drøftes, om politikken oprindelige mål, herunder fremme af strategier, der er tilpasset specifikke områder, er blevet nået, men hvor det også bør overvejes om de nuværende tildelingsmetoder under de europæiske struktur- og investeringsfonde i fuldt omfang stemmer overens med politikken målsætninger og i tilstrækkelig grad tager højde for den territoriale mangfoldighed.

En polycentrisk territorial udvikling

24. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger, at en polycentrisk udvikling af EU har afgørende betydning for gennemførelsen af den territoriale samhørighed, idet den bidrager til et mere integreret netværk af byer og til bedre levering af varer og tjenesteydelser, der skaber social samhørighed, i hele området;

25. minder om, at Europas effektivitet og kvalitet afhænger af samspillet mellem byer af forskellige størrelser — fra lokalt til globalt plan — af styrkelsen af borgernes rolle og af gennemførelsen af lokale foranstaltninger til markedsføring af egne styrker i Europa og på verdensplan;

26. understreger, at åbenhed over for nabolandene og resten af verden er en nødvendig forudsætning for, at alle europæiske byer og regioner kan drage fordel af de udviklingsmuligheder, som udspringer fra den globale vækst og teknologiske fremgang. Støtte til grænseoverskridende samarbejde, især ved EU's ydre grænser, har vist sig at være et effektivt instrument i denne forbindelse. Europas udvikling på lang sigt er afhængig af den globale udvikling og af byernes og regionernes evne til at udnytte deres konkurrencemæssige potentiale til at fuldføre det indre marked og udarbejde effektive fælles udviklingsstrategier inden for især Euro Middelhavspartnerskabet og det østlige partnerskab samt det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab ⁽⁷⁾;

⁽⁵⁾ CdR 2014/4896.

⁽⁶⁾ »Making Europe Open and Polycentric« i »Scenarios and Vision for European Territory 2050«, ESPON.

⁽⁷⁾ »Making Europe Open and Polycentric« i »Scenarios and Vision for European Territory 2050«, ESPON.

27. henviser til, at samarbejde mellem de mest udviklede byer og regioner tilvejebringer en merværdi og bidrager til udviklingen af deres omegn; udvalget påpeger derfor, at de lokale og regionale myndigheders rolle, synspunkter og forslag skal tages i betragtning, så meget desto mere som EU's politiske foranstaltninger har en direkte indvirkning på de lokale og regionale myndigheder.

Sekundære byers, små og mellemstore byområders og landdistrikters rolle

28. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver fordelene ved en polycentrisk model for regional udvikling og henviser i den forbindelse til betydningen af forbindelserne mellem land og by;

29. opfordrer til at lægge en politisk linje, der er befordrende for udviklingen af funktionelle regioner, både internt i landene og på tværs af grænserne, da de funktionelle områder både omfatter by- og landområder og dermed viser, hvilken rolle de spiller i at fastholde en kritisk masse for udvikling og mindskelse af sårbarheden over for eksterne chok, hvilket gentagne gange er blevet understreget i økonomiske analyser og analyser af fysisk planlægning;

30. bemærker, at geografisk koncentration af social udstødelse optræder i både byer, forstæder og landområder, som ofte støder op til områder med en rimelig levestandard. En bedre gennemførelse af den territoriale dagsorden kræver, at der tages hensyn til de subregionale forhold;

31. opfordrer til, at EU's politikker og finansielle ressourcer i højere grad koncentrerer om velfungerende og effektive forbindelser mellem byområder, der tager højde for byspredningsfænomenet og de nye former for arealanvendelse, og om adgang til viden og uddannelse og effektiv oprettelse af netværk af byer og funktionelle områder⁽⁸⁾ med henblik på at kunne udveksle bedste praksis og vellykkede politiske løsninger og projekter;

32. glæder sig over, at medlemsstater, regioner og byer (herunder små og mellemstore byer) i den territoriale dagsorden 2020 opfordres til at bidrage til fælles europæiske territoriale prioriteter, men beklager samtidig, at de lokale og regionale myndigheder endnu ikke behandles på lige fod med andre aktører i beslutningsprocessen vedrørende disse spørgsmål. Der bør gøres en indsats for at sætte de pågældende myndigheder i stand til at reagere mere effektivt på de vigtigste territoriale udfordringer i Europa;

33. anerkender, at velfungerende små og mellemstore byer og diversificering af økonomien i landdistrikterne er afgørende elementer i en fuldstændig gennemførelse af den territoriale dagsorden. I den forbindelse bør politikkerne fokusere på fair adgang til tjenesteydelser af almen samfundsøkonomisk interesse, udvidelse af de funktionelle områder (på baggrund af allerede eksisterende initiativer til udvikling af by- og landområder) og fremme af adgangen til og de indbyrdes forbindelser mellem små og mellemstore byer⁽⁹⁾;

34. minder om de små og mellemstore byers rolle som et af elementerne i den polycentriske territoriale udvikling. Udvalget bifalder i den forbindelse, at formandstrioen har sat et fælles tema på dagsordenen for små og mellemstore byer, som handler om at analysere forbindelserne mellem byer og landområder og oprette mekanismer for samarbejde mellem de forskellige områder samt at opnå en mere afbalanceret territorial udvikling. Det er vigtigt at styrke områdernes identitetsskabende værdier (landskab, kultur- og miljøarv) som aktiver, der fremmer konkurrenceevne og differentiering på det globale marked;

35. små og mellemstore byer spiller en aktiv rolle i at sikre velfærd og velstand for befolkningen, også i de omkringliggende landsbyer, og de er centre for beskæftigelse, tjenesteydelser og lokale transportknudepunkter, samt giver anledning til en stigende mobilitetsefterspørgsel. De spiller derfor en rolle i at begrænse affolkningen af land- og byområder. De kan imidlertid også bidrage til udvikling af storbyområderne gennem deltagelse i et fælles polycentrisk netværk. De bidrager til at løse problemer i forbindelse med miljø og livskvalitet, der skyldes for stor befolkningskoncentration i de større byer;

⁽⁸⁾ »How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy«.

⁽⁹⁾ »How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy«.

36. opfordrer i lyset af ovenstående til videreudvikling og bedre afstemning af samhørighedspolitikken bymæssige dimension til andre politikker, der berører byområder, inden for rammerne af en integreret dagsorden for byer samt til styrkelse af det officielle samarbejde mellem de europæiske byområder og deres opland⁽¹⁰⁾; gentager sin opfordring til, at der udarbejdes en hvidbog om en integreret dagsorden for byerne.

Sammenkobling af Europas regioner: det territoriale perspektiv

37. Det Europæiske Regionsudvalg ser europæisk territorialt samarbejde, der understøttes af grænseoverskridende, interregionale eller transnationale samarbejdsinitiativer (f.eks. EGTS'er), og udvikling af makroregionale strategier som de grundlæggende instrumenter, der vil gøre det muligt at forbedre gennemførelsen af den territoriale dagsorden; bifalder derfor, at formandsskabstrioen har til hensigt at undersøge behovet for lovgivning for at oprette integrerede grænseoverskridende områder, og at Rådet har nedsat en arbejdsgruppe til at følge fremskridtene med de makroregionale strategier; minder om, at de decentrale myndigheders deltagelse i udformningen og forvaltningen af disse instrumenter såvel som i ovennævnte gruppe fortsat bør være et centralt element for gennemførelsen af målsætningerne;

38. mener, at det er nødvendigt at fremme en polycentrisk vækst, der er geografisk afbalanceret mellem de forskellige områder, blandt andet gennem en beslutsom indsats for at fjerne den digitale kløft og samarbejde på områderne energi, klima og miljø, forskning og innovation, regionernes tilgængelighed og tiltrækningskraft og en bæredygtig transportpolitik baseret på en differentieret strategi, der tager hensyn til de særlige territoriale forhold;

39. fremhæver transportinfrastrukturens rolle som et instrument til territorial samhørighed. Geografisk og demografisk udfordrede regioner kræver særlig opmærksomhed i den henseende⁽¹¹⁾. Udvalget peger i den forbindelse på muligheden for at anvende europæiske grupper for territorialt samarbejde som et redskab til at støtte grænseoverskridende forbindelser, herunder med tredjelande, og forskellige finansieringsinstrumenter såsom Connecting Europe faciliteten;

40. opfordrer Kommissionen til at fortsætte og intensivere indsatsen for at fuldføre hovednettene, især når det kommer til at fjerne flaskehalse og lette grænseoverskridende forbindelser, og styrke inddragelsen af lokale og regionale myndigheder i korridorplatformene;

41. understreger, som anført i den sjette samhørighedsrapport, at retningslinjerne for udviklingen af det transeuropæiske transportnet har som målsætning at støtte sig på et egentligt multimodalt net på EU-niveau, som omfatter jernbanerne, gennem etablering af ny infrastruktur samt forbedring af den eksisterende struktur. I denne forbindelse anser Regionsudvalget det for nødvendigt at råde over bæredygtige, konkurrencedygtige, energieffektive og mere miljøvenlige transportmidler, at fremme intermodalitet og sideløbende brug af forskellige transportmidler og at gennemføre infrastrukturprojekter i de mindre udviklede områder, grænseområder, områder, hvis adgang til det indre marked besværliggøres af fysiske barrierer, og områder med territoriale samhørighedsproblemer.

Den territoriale dagsorden og Europa 2020-strategien

42. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at EU's territoriale dagsorden 2020 bekræfter den territoriale tilgængeligheds betydning for gennemførelsen af Europa 2020-strategien. Man bør benytte sig af revisionen af strategien til at indarbejde en stærkere territorial dimension deri. De EU-mål, der er fastlagt i Europa 2020-strategien, kan således kun nås, hvis strategiens territoriale dimension tages med i betragtning, eftersom de enkelte regioner har forskellige udviklingsmuligheder⁽¹²⁾;

⁽¹⁰⁾ »Polycentrisk territorial udvikling på europæisk, nationalt og regionalt plan« — COTER-underudvalgets rundbordsdrøftelser i Fabriano, 10. juli 2014.

⁽¹¹⁾ For specifikke anbefalinger se Regionsudvalgets udtalelse om Mobilitet i regioner med geografiske og demografiske udfordringer (CdR 1691/2014).

⁽¹²⁾ EU's territoriale dagsorden 2020. På vej mod et inklusivt, intelligent og bæredygtigt Europa med forskelligartede regioner.

43. gentager sin opfordring til at fremlægge en hvidbog om territorial samhørighed på baggrund af en analyse af samspillet mellem den territoriale dagsorden 2020 og Europa 2020-strategien med det sigte at modvirke de tiltagende regionale forskelle i EU ⁽¹³⁾;

44. går ind for, at EU's samhørighedspolitik, hvis formål er den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, også for fremtiden skal yde et betydeligt bidrag til gennemførelsen af Europa 2020-strategiens mål. Med en stærkere sammenknytning af vækst- og konvergensmål vil samhørighedspolitikken — som en del af opfyldelsen af strategiens centrale mål — kunne bidrage til at reducere forskelle i Den Europæiske Union og derved hjælpe med at realisere varige velfærdsgevinster i hele Europa. Det gælder om at udnytte dette potentiale konsekvent, således at man via samhørighedspolitikens partnerskabstilgang får taget hensyn til og udnyttet betingelserne og potentialet lokalt ved hjælp af regionalt forankrede strategier;

45. støtter derfor tanken om at foreslå en adfærdskodeks for Europa 2020-strategien ⁽¹⁴⁾, der tager udgangspunkt i den europæiske adfærdskodeks for partnerskab, som sikrer, at de lokale og regionale myndigheder og andre interesserede parter er inddraget i planlægningen og gennemførelsen af langsigtede strategiske dokumenter, der påvirker den territoriale udvikling.

En vision for det europæiske territorium

46. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver ESPON's indsats, som sigter mod at udvikle et sæt indikatorer og indekser vedrørende europæisk territorial udvikling, som kan anvendes til at støtte beslutningstagerne mht. måling og overvågning af territorial samhørighed. Udvalget opfordrer udtrykkeligt til, at der udarbejdes indikatorer, der afspejler, hvordan de territoriale og demografiske udfordringer (såsom befolkningsspredning, lav befolkningstæthed, affolkning og aldring) påvirker en bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst;

47. finder det bydende nødvendigt at indsamle sammenlignelige statistiske data om lokalområder og at omsætte OECD's og Kommissionens eksisterende klassificering af byer og landdistrikter til Eurostat-kategorier, som ved at bygge på pålidelige oplysninger fra felten kan bistå EU i forbindelse med politikudformningen og evalueringerne;

48. mener, at opbygning af et åbent og polycentrisk Europa er den mest sammenhængende territoriale strategi til befordring af vækst og konkurrenceevne, social sammenhæng og bæredygtige udviklingsmål, der fremmes af Europa 2020-strategien og den territoriale dagsorden 2020, i de kommende årtier ⁽¹⁵⁾. Udvalget udtrykker sin støtte til en strategi, der kombinerer udvikling og samhørighed og skaber et miljø, hvor det er godt at bo;

49. anerkender, at der er behov for fælles strategisk planlægning i hele Europa, baseret på en samlet vision for den fremtidige udvikling, for at fremme en bedre koordinering af EU's politikker på regionaludviklingsområdet ⁽¹⁶⁾.

Bruxelles, den 17. april 2015

Markku MARKKULA

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

⁽¹³⁾ CdR 2014/2333.

⁽¹⁴⁾ Oplæg til en revideret Europa 2020-strategi.

⁽¹⁵⁾ »Making Europe Open and Polycentric« i »Scenarios and Vision for European Territory 2050«, ESPON.

⁽¹⁶⁾ »Making Europe Open and Polycentric« i »Scenarios and Vision for European Territory 2050«, ESPON.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Muligheder for ressourceeffektivitet i bygningssektoren

(2015/C 195/06)

Ordfører:	Csaba Borboly, formand for regionalrådet i Harghita (RO/EPP)
Basisdokument:	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Europæiske Regionsudvalg om muligheder for ressourceeffektivitet i bygningssektoren COM(2014) 445 final

I. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG:

1. Det Europæiske Regionsudvalg støtter fuldt ud Kommissionens bestræbelser på at udvikle fælles mål og indikatorer som grundlag for fælles europæiske standarder for ressourceeffektivitet i byggesektoren med det sigte at øge koordineringen og sammenhængen mellem politikker. De lokale og regionale myndigheder er vigtige partnere i forbindelse med at fremme større ressourceeffektivitet, da dette bidrager til en bæredygtig udvikling i kraft af dets positive indvirkning på miljøet, klimaet, økonomien og samfundet. Tilsvarende kan disse myndigheder benytte instrumenter, såsom grønne offentlige indkøb, og dermed sætte skub i markedet for produkter, der er tilvirket på grundlag af bygge- og nedrivningsaffald;
2. finder det derfor bekymrende, at Kommissionen i meddelelsen slet ikke omtaler de lokale og regionale myndigheders rolle, selv om udvalget har fremhævet denne rolle i en række udtalelser om lignende emner. Lokale og regionale myndigheder spiller en central rolle som investorer i byggesektoren, men også når det gælder offentlige indkøb, gennemførelsen af EU og national lovgivning om byggeri, støtte til lokale virksomheder og innovation og oplysning af investorer og befolkningen i almindelighed. Af den grund beder udvalget Kommissionen om at undersøge, hvordan Regionsudvalget og de lokale og regionale myndigheder kan inddrages i de høringer, som skal følge af denne meddelelse;
3. understreger, at bæredygtigt byggeri politisk er så omfattende og komplekst et område, at der må anlægges en helhedsorienteret tilgang til foranstaltningerne, hvor der tages hensyn til behovene og ønskerne hos de personer, grupper og institutioner, som skal benytte det. De lokale forhold og fordelene for den lokale økonomi bør tages i betragtning som vigtige aspekter af bæredygtighed. Man kan f.eks. fremme brug af lokale byggematerialer — under overholdelse af det grundlæggende princip om fri bevægelighed — der ofte betragtes som værende de mest effektive og kan have positive følgevirkninger for den lokale økonomi.

A. Grundlæggende problemer

4. Det Europæiske Regionsudvalg finder det uacceptabelt, at genanvendeligt bygge- og nedrivningsaffald fra tertiære bygninger ofte havner på lossepladsen uden en forudgående vurdering af, om det økonomisk kan betale sig at indsamle og genanvende det. Udvalget mener, at man bør prioritere lukkede kredsløb for genanvendelse ved f.eks. at fastlægge særskilte mål for bestemte typer af affald, obligatoriske bestemmelser om inspektion, nedtagning og sortering af affaldet, inden tertiære bygninger rives ned eller renoveres, således som det allerede er fastlagt i visse regionale og lokale lovgivninger;
5. mener, at en »grønnere« (mere miljøvenlig) byggesektor forudsætter, at de offentlige myndigheder giver kunder, entreprenører og bygherrer i byggesektoren rammer til at overgå til mere miljøvenlige fremgangsmåder, da byggefasen har afgørende betydning for bygningers miljøpræstationer gennem deres livscyklus. Denne overgang vil ikke ske så hurtigt som forventet i mangel af fælles EU-indikatorer og -standarder, men også fordi der ikke findes nogen rentable forretningsmodeller for udvælgelse af grønnere og mere ressourceeffektive byggeteknikker og -materialer sammenlignet med den aktuelle situation;

6. anser det for nødvendigt at pointere, at nedrivningsmaterialer kan stamme såvel fra den totale nedrivning af bygninger som fra renovering, og det er følgelig nødvendigt at præcisere, at begrebet nedrivning omfatter delvis nedrivning af bygninger, der renoveres. I de fleste regioner er den samlede mængde renoveringsaffald større end den mængde affald, der i alt produceres ved total nedrivning af bygninger;

7. bifalder Kommissionens planer om at stimulere markedet for genvinding af bygge- og nedrivningsaffald ved at optrappe støtten til forsknings- og demonstrationsprojekter. Denne slags projekter, der gennemføres under Horisont 2020-programmet og i tæt samarbejde med medlemsstaterne, bør have som sigte at udvikle løsninger, der gør genvinding mere økonomisk attraktivt. Samtidig går udvalget ind for, at der indføres instrumenter, som stimulerer markederne for afledte materialer, der stammer fra bygge- og nedrivningsaffald.

B. De lokale og regionale myndigheder og støtte til politikken om ressourceeffektivitet

8. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det primære mål for lokale og regionale myndigheder overalt i EU er at få gjort fremskridt med udviklingen af fælles indikatorer, som er forudsætninger for, at der kan udformes fælles mål og standarder for en mere miljøvenlig byggesektor. Det er i de lokale og regionale myndigheders interesse at fremhæve rækkevidden af de miljømæssige og økonomiske udfordringer forbundet med at forbedre ressourceeffektiviteten i byggesektoren;

9. understreger i denne forbindelse, at lokale og regionale myndigheder allerede spiller en væsentlig rolle i forbindelse med fremme af bæredygtige bygninger til lave eller ingen omkostninger gennem lokale eller regionale bygningsreglementer. Fastlæggelse af bedste praksis, som opstår i forbindelse med gennemførelsen af disse reglementer, såsom mindstekrav til mængden af dagslys, energieffektivitet og byggematerialer, kan i høj grad bidrage til at fremme reelt bæredygtige bygninger i Europa og bør derfor være et område, der sættes på;

10. minder om, at de lokale og regionale myndigheder spiller en væsentlig rolle i forbindelse med reduktion af bygningers negative miljøpåvirkninger, da de som led i deres ansvarsområder udvikler foranstaltninger og gennemfører strategier, der fremmer ressourceeffektiviteten, ved omhyggeligt at analysere de særlige lokale omstændigheder og forhold;

11. opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at anvende arealanvendelses- og byplanlægningsværktøjer og -praksis, når de udformer politikken for bæredygtige bygninger. Ligeledes bør vedvarende energi, energieffektivitet, affaldshåndtering samt drift og vedligeholdelse tages i betragtning;

12. opfordrer i denne henseende de lokale og regionale myndigheder til at anlægge et holistisk syn på hele bygningens livscyklus, herunder byggematerialer, bygningens design og opførelse, vedligeholdelse og renovering for at fremme en mere effektiv brug af materialer, energi- og vandforbrug og bedre affaldshåndtering;

13. finder den indsats, som de lokale og regionale myndigheder i Europa hidtil har ydet, ekstremt vigtig. Det gælder f. eks. især regionen Emilia-Romagnas strategi for energieffektivitet, den selvstyrende provins Bolzanos klimaplan »Energia — Alto Adige 2020«, programmerne for identifikation af ny teknologi og nye metoder baseret på den lokale traditionelle arkitektur i Harghita-distriktet i Rumænien og innovationsaktiviteterne i byen Rakvere i Estland og i kommunerne Anavra og Almyros Magnisia i Grækenland. Dette og lignende initiativer udmærker sig inden for ressourceeffektivitet og bæredygtigt byggeri;

14. bemærker, at industriaktiviteter, der har at gøre med byggematerialer fra den grønne byggesektor og fra nedrivning, bør kunne skabe et stort antal arbejdspladser. Udarbejdelse af regionale og lokale handlingsplaner for disse aktiviteter med passende udnyttelse af den menneskelige kapital ville bidrage væsentligt til opfyldelsen af målene om ressourceeffektivitet;

15. mener, at et initiativ som borgmesteraftalen kan være et nyttigt redskab til at tackle udfordringen med ressourceeffektivitet. Udvalget er af den klare overbevisning, at man bør undersøge nærmere, hvordan dette lader sig gøre mest hensigtsmæssigt, så snart EU's mål for ressourceeffektivitet er blevet godkendt;

16. minder endvidere om, at ressourceanvendelsen hovedsageligt afhænger af afgørelser vedrørende planlægningen og af valget af byggematerialer. Således er der — som Kommissionen påpeger — for at garantere effektivitetsgevinster i anvendelsen af ressourcerne behov for pålidelig og praktisk information til brug for ingeniører, arkitekter, fabrikanter, entreprenører, myndigheder og slutbrugere, for at disse kan træffe afgørelser i overensstemmelse med bæredygtig planlægning. Eftersom de lokale og regionale myndigheder er de licensudstedende myndigheder, som er tættest på alle interessenterne, bør det også være dem, som tilrettelægger konkrete informationsmøder for at skabe øget bevidsthed og mekanismer for at støtte og tilskynde til anvendelse af disse ressourcer, idet de her bør kunne regne med finansiering fra EU-fonde. Disse tiltag bør indgå i en fælles europæisk tilgang til evaluering af bygningers miljøpræstationer, hvori indgår alle de nøgleindikatorer, som måtte blive fastlagt;

17. opfordrer Kommissionen til aktivt at inddrage det lokale og regionale niveau i udviklingen af rammer omfattende nøgleindikatorer til evaluering af bygningers miljøpræstationer gennem hele deres livscyklus. De lokale og regionale myndigheder bør høres og inddrages i hele forløbet med at udvikle disse indikatorer;

18. betoner, at de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle både som det politiske niveau, der gennemfører finansielle investeringer i bæredygtige bygninger, og som ejere af offentlige bygninger og boliger og infrastruktur til offentlige forsyningsnet;

19. gentager sin modstand mod et system med makroøkonomisk konditionalitet, hvorunder en medlemsstat, som ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til EU-retten (vedrørende mål for eksempelvis affald eller energieffektivitet), kan straffes i form af en delvis eller fuldstændig tilbageholdelse af finansieringen fra struktur- og investeringsfondene (EFSI-fondene). Et sådant system risikerer at straffe de lokale og regionale myndigheder uden hensyntagen til, hvor stort et bidrag de har ydet til de politiske mål;

20. opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at styrke samarbejdet om offentlige indkøb og derved bidrage til at forbedre de lokale og regionale betingelser for opfyldelse af EU's ambitiøse mål for bæredygtige bygninger.

C. Definitioner, indikatorer, F&U

21. Det Europæiske Regionsudvalg minder om, at byggesektoren er et instrument, og at bygninger kan have såvel positiv som negativ indvirkning i en given byplanlægningsmæssig, arkitektonisk, social, økonomisk eller miljømæssig sammenhæng. Der skal derfor lægges særlig vægt på bæredygtighedsproblematikken i dette komplekse samspil;

22. minder om, at visse byggematerialers tekniske og præstationsmæssige karakteristika gennemgår en hurtig forandring, efter at de er blevet fremstillet, og at denne proces i nogle tilfælde fortsætter, selv efter at de er blevet anvendt i forbindelse med et byggeri. I den sammenhæng er det særligt vigtigt at undersøge, om og under hvilke forhold disse materialer efter en nedrivning er tilstrækkeligt egnede til at blive genanvendt, og om det er nødvendigt at indføre særlige certificeringsordninger for denne type materialer;

23. gør dog opmærksom på nødvendigheden af at fortsætte forskningsindsatsen inden for bevarelse og vedligeholdelse af bygninger og tilsvarende anlæg som en måde at forlænge deres livscyklus på; Mere konkret bør man fremme energitjenesteselskabers kontrakter vedrørende energilevering og forbedring og vedligeholdelse af anlæg;

24. fremhæver, at anvendelse af byggematerialer fra nedrivning i større skala, eksempelvis i forbindelse med anlæg af veje, bør gøres til et højt prioriteret forskningsområde. Mange byggematerialer indeholder en lang række skadelige, farlige og forurenende stoffer, og der er endnu ikke fundet svar på spørgsmålet om evaluering af deres virkninger eller eventuel reduktion af de risici, de måtte indebære for miljøet og folkesundheden;

25. er af den opfattelse, at genopdagelsen af traditionelle byggemetoder og -materialer kan indeholde et væsentligt potentiale for den europæiske byggesektor. De er ofte forbilleder for, hvordan lokale ressourcer kan anvendes til gavn for effektive løsninger, der er tilpasset de lokale forhold, uden at det i forhold til arealanvendelsen må give anledning til, at der skal åbnes nye stenbrud, hvis disse ikke indgår i en homogen helhed;

26. minder om, at det bør undersøges, om renovering af eksisterende bygninger altid er en god løsning. De eksisterende bygninger, herunder erhvervs- og beboelsesejendomme samt offentlige bygninger, kan i mange regioner i Europa kun renoveres til en stand, hvor komforten er i orden, hvis der investeres store summer heri. Disse situationer henleder opmærksomheden på, at selv om renovering af eksisterende bygninger set ud fra den enkelte bygnings ressourceeffektivitet altid er en bedre løsning end at rive dem ned eller opføre nye bygninger, er den æstetiske, arkitektoniske og sociale værdi af et nyt byggeri somme tider langt højere, især ud fra et brugersynspunkt. Derfor skal der — for at man kan vide, om renovering af eksisterende bygninger er en hensigtsmæssig løsning — ud over de rent tekniske aspekter også tages hensyn til arkitektoniske, sociale, økonomiske og miljømæssige betragtninger samt brugerperspektivet;

27. minder samtidig om det særdeles store jobskabelsespotentiale, der ligger i sektoren for bæredygtigt byggeri, og dette i en økonomisk sektor — byggesektoren — som er hårdt ramt af krisen. Med passende støtte og efteruddannelse i nye miljømæssigt bæredygtige byggemetoder kunne man få mange af sektorens arbejdsløse tilbage i arbejde;

28. anbefaler, at også genanvendelige råmaterialer, helst lokale eller hjemmehørende materialer med tilhørende sporingsmuligheder, udtrykkeligt medtages, når der udvikles fælles kriterier for vurdering af bygningers miljømæssige bæredygtighed (som nøgleindikatorer). Udvalget slår fast, at anvendelsen af genanvendelige råmaterialer væsentligt kan bidrage til ressourceeffektiviteten i byggesektoren. Således er ressourceanvendelsen på dette område ikke begrænset blot til byggeri (f.eks. træbyggeri) og isolering, men kan også omfatte den indvendige færdiggørelse (gulve, vægge, overfladebehandling) osv. Dette gælder navnlig i forbindelse med af kaskadeudnyttelsen af genanvendelige råmaterialer, dvs. brug flere gange i flere etaper. Genanvendelige råmaterialer kan ligeledes erstatte fossile brændstoffer til opvarmning af bygninger og kan således mindske virkningerne på miljøet;

29. henleder opmærksomheden på, at når det gælder byggeri, nævner Kommissionens meddelelse intet om anvendelse af vedvarende energi, på trods af at disse energiformer yder et indlysende bidrag til at gøre en bygning bæredygtig. Solvarme-, solcelle- og vindenergianlæg, der er integreret i bygninger, samt udnyttelse af biomasse til opvarmning af bygninger eller brugsvand kan i høj grad bidrage til at mindske påvirkningen af miljøet gennem hele bygningens livscyklus, navnlig for så vidt angår udledning af CO₂. Også andre teknologier bør nævnes, såsom geotermisk energi, muligheden for centraliseret generering, effektive infrastrukturer for opvarmning og nedkøling, vedvarende energikilder, restvarme eller højeffektiv kraftvarmeproduktion. Hvis analysen skal være korrekt, er det også vigtigt at tage hensyn til de materialer og den energi, der medgår i produktionen af el- og energienheder;

30. finder det nødvendigt hurtigst muligt at præcisere og blive enige om fælles definitioner af begreber, der i vid udstrækning anvendes som synonymmer — »passivhus«, »økohus«, »bæredygtigt hus«, »energisparehus« og »nulenergihus« — på EU-niveau. Der er hårdt brug for resultater gennem passende F&U-initiativer og høringer, da disse definitioner kommer til at udgøre grundlaget for fælles standarder og politikforanstaltninger på dette område i fremtiden;

31. fremhæver, at undersøgelser ud over genanvendelse af metal og glas, som behandles indgående i meddelelsen, har givet interessante resultater for beton og træ. Som byggematerialer har beton og træ en række gunstige egenskaber, der gør dem velegnede til genanvendelse. De er nemme at udvælge og enkle at anvende og/eller genanvende. Analyser på regionalt og lokalt niveau vedrørende genanvendelse af disse materialer bør derfor prioriteres;

32. minder om, at man — når det gælder anvendelse af træ og andre naturlige byggematerialer — ikke må glemme, at byggesektorens voksende behov vil medføre direkte eller indirekte ændringer med hensyn til arealanvendelsen og økosystemer. Det er i den henseende vigtigt at undgå, at denne sektor begår de samme fejl, som man tidligere har begået i forbindelse med produktion af biomasse til energiformål. Det er ligeledes vigtigt, at ændringerne i arealanvendelse og økosystemer analyseres indgående og tages i betragtning, når der udvikles fælles mål og indikatorer for ressourceeffektivitet i bygningssektoren;

33. slår til lyd for, at man i forbindelse med uddannelsen af ingeniører, arkitekter og økonomer ud over procedurer for en effektiv ressourceudnyttelse også fastlægger procedurer beregnet på at reducere det ekstra materialeforbrug og den yderligere affaldsproduktion, som følger af ændringer af det planlagte design;

34. mener, at man i forbindelse med ressourceeffektivitet og mere specifikt, når det gælder genvinding af bygge- og nedrivningsaffald, også bør tage hensyn til omkostninger og virkninger af udvælgelse og transport. Derfor er der behov for standardiserede analyseprocedurer, og de politiske processer og F&U-procedurerne bør ligeledes omfatte en sammenligning af mulighederne under hensyntagen til faktorer som transport og lokal genvindingskapacitet.

D. Forvaltning, partnerskab, videnoverførsel

35. Det Europæiske Regionsudvalg er tilfreds med, at der i meddelelsen lægges stor vægt på, at især udveksling af bedste praksis spiller en vigtig rolle blandt de foreslåede tiltag. Det er i den forbindelse vigtigt at prioritere projekter, der går ud på samarbejde mellem grupper af regioner, der har visse fællestræk. På dette område er det nemlig ikke muligt at vælge et enkelt eksempel på bedste praksis eller en enkelt gennemførelsesmetode. De lokale og regionale aktører bør lære af hinanden, hvilke løsninger der er bedst egnede, og en udveksling af disse forskellige regioners lokale viden vil kunne føre til øget merværdi;

36. påpeger, at mange lokale og regionale myndigheder har kunnet konstatere, at medlemsstaterne anser de instrumenter, der som en ren formalitet er blevet oprettet inden for rammerne af lovgivningen om energieffektivitet, som en indretning, der er fremmed for den pågældende regions eller det pågældende lands designkultur. Udvalget foreslår derfor, at der udarbejdes en slags midtvejsrapport om status for gennemførelsen af direktivet om energieffektivitet, uden at der skabes nye rapporteringsforpligtelser for de lokale og regionale myndigheder, men således at disse inddrages i udarbejdelsen af rapporten på frivillig basis;

37. minder om, at flere regioner hverken har den fornødne viden eller kompetence, hvilket navnlig i mindre udviklede regioner kan resultere i, at de får et endnu større teknisk efterslæb i forhold til de udviklede regioner. For at løse dette problem bør disse regioner også kunne hente støtte i samarbejdsmekanismer, der mere specifikt er rettet mod de vanskeligheder, der er forbundet med overførsel af viden. Man bør overveje muligheden for at optimere overførslen af viden om design og byggematerialer til de regioner, som har utilstrækkelige kompetencer.

E. Udligningsmekanisme

38. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at de politiske ledere bør være opmærksomme på, at en eventuel større omlægning af byggesektoren forudsætter politisk vilje og et stærkt lederskab i de højere lag af de lokale og regionale forvaltninger; sidstnævnte må ikke ignorere problemerne med de lokale og regionale driftsbudgetter, der altid er begrænsede og ikke giver meget plads til investeringer i bygningsens sanering, selv om disse giver et godt afkast og hurtigt bliver afskrevet;

39. gør opmærksom på, at der i forhold til bygge- og vedligeholdelsesomkostningerne knytter sig såvel miljømæssige som økonomiske og samfundsmæssige fordele til bæredygtige bygninger, og fremhæver, at investeringsudgifterne ifølge resultaterne af den markedsanalyse, som Kommissionen henviser til, inden for det såkaldt grønne byggeri kun er nogle få procent større end i det traditionelle byggeri;

40. finder det vigtigt, at man retter en særlig fokus mod de specifikke problemer i landdistrikter og små og mellemstore byer. Det er vigtigt at anerkende deres særlige kendetegn i forbindelse med fastsættelsen af standarder, mål og andre gennemførelsesforanstaltninger for at undgå, at de rammes uforholdsmæssigt, eller sikre, at de i givet fald har mulighed for en form for kompensation. Følgelig bør forskningsprioriteten Smart Cities i Horisont 2020 i stedet hedde Smart Cities and Regions og suppleres med en prioritet under benævnelsen Smart Rural Regions and Towns.

Bruxelles, den 17. april 2015

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

111. PLENARFORSAMLING DEN 16.—17. APRIL 2015

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Investeringsplanen og den europæiske fond for strategiske investeringer

(2015/C 195/07)

Hovedordførere:	Claude Gewerc (FR/PES), formand for regionalrådet i Picardie
Basisdokumenter:	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank — En investeringsplan for Europa
	(COM(2014) 903 final)
	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den europæiske fond for strategiske investeringer og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013
	(COM(2015) 10 final)

I. ANBEFALEDE ÆNDRINGER

Anbefalet ændring 1

Betragtning 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(1) Den økonomiske og finansielle krise har ført til en nedgang i investeringsniveauet i Unionen. Investeringerne er faldet med omkring 15 % siden det højeste niveau i 2007. Investeringsunderskuddet i Unionen skyldes navnlig usikkerheden på markedet omkring den økonomiske fremtid og den stramme finanspolitik i medlemsstaterne. De manglende investeringer bremser det økonomiske opsving og har negativ indvirkning på jobskabelsen, udsigterne for vækst på lang sigt og konkurrenceevnen.	(1) Den økonomiske og finansielle krise har ført til en nedgang i investeringsniveauet i Unionen. Investeringerne er faldet med omkring 15 % siden det højeste niveau i 2007, et fald, som berører alle EU's regioner . Investeringsunderskuddet i Unionen skyldes navnlig usikkerheden på markedet omkring den økonomiske fremtid og den stramme finanspolitik i medlemsstaterne. De manglende investeringer bremser det økonomiske opsving og har negativ indvirkning på jobskabelsen, udsigterne for vækst på lang sigt og konkurrenceevnen. Dette forhindrer derfor, at Europa 2020-målsætningerne for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst kan nås.

Anbefalet ændring 2

Betragtning 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(2) Det vil kræve en omfattende indsats at bryde den onde cirkel, der er opstået på grund af de manglende investeringer. Strukturreformer og finanspolitisk ansvarlighed er nødvendige forudsætninger for at få gang i investeringerne. Disse forudsætninger kan sammen med et skub til finansieringen af investeringer bidrage til at skabe en god cirkel, hvor investeringsprojekter kan skabe øget beskæftigelse og efterspørgsel og føre til en betydelig stigning i vækstpotentialet.	(2) Det vil kræve en omfattende indsats at bryde den onde cirkel, der er opstået på grund af de manglende investeringer. Strukturreformer, der tager sigte på at kombinere bæredygtig vækst , finanspolitisk ansvarlighed og større effektivitet i de offentlige tiltag er nødvendige forudsætninger for at få gang i investeringerne på lang sigt . Disse forudsætninger kan sammen med et skub til finansieringen af investeringer bidrage til at skabe en god cirkel, hvor investeringsprojekter skaber øget beskæftigelse og efterspørgsel og fører til en betydelig stigning i vækstpotentialet.

Anbefalet ændring 3

Betragtning 8

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(8) EFSI er et led i den samlede tilgang, som tager sigte på at imødegå den usikkerhed, der omgiver offentlige og private investeringer. Strategien hviler på tre indsatsområder, som går ud på at mobilisere finansielle midler til investeringer, få kanaliseret investeringerne ud i realøkonomien og forbedre investeringsklimaet i Unionen.	(8) EFSI er et led i den samlede tilgang, som tager sigte på at imødegå den usikkerhed, der omgiver offentlige og private investeringer. Strategien hviler på tre indsatsområder, som går ud på at mobilisere finansielle midler til investeringer, få kanaliseret investeringerne ud i realøkonomien og forbedre investeringsklimaet i Unionen. Strategien bør være et supplement til målsætningen om økonomisk, social og territorial samhørighed i EU.

Anbefalet ændring 4

Betragtning 10

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(10) EFSI bør have til formål at hjælpe med til at løse problemer med finansiering og gennemførelse af produktive investeringer i Unionen og lette adgangen til finansiering. Det er hensigten, at den lettere adgang til finansiering især skal komme små og mellemstore virksomheder til gode. Denne lettere adgang til finansiering bør også gælde for midcapselskaber, dvs. virksomheder med op til 3 000 ansatte. Det vil bidrage til at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i Unionen, hvis det lykkes at overvinde de aktuelle investeringsproblemer i Europa.	(10) EFSI bør have til formål at hjælpe med til at løse problemer med finansiering og gennemførelse af produktive investeringer i Unionen af økonomisk og samfundsmæssig betydning og lette adgangen til finansiering. Det er hensigten, at den lettere adgang til finansiering især skal komme små og mellemstore virksomheder til gode. Denne lettere adgang til finansiering bør også gælde for midcapselskaber, dvs. virksomheder med op til 3 000 ansatte. Før at optimere små og mellemstore virksomheders og midcapselskabers adgang til de foreslåede investeringer bør man undgå unødige kompleksiteter og gøre tingene enkle.

Anbefalet ændring 5

Betragtning 11

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>(11) EFSI bør støtte strategiske investeringer med en høj økonomisk merværdi, der bidrager til at virkeliggøre Unionens politikmål.</p>	<p>(11) EFSI bør støtte store som små strategiske investeringer, der bidrager til at virkeliggøre Unionens mål vedrørende økonomisk, social og territorial samhørighed, og som er i overensstemmelse med Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. EFSI bør supplere eksisterende EU-programmer især EU's struktur- og investeringsfonde, og fokusere på eller fremskynde mere risikobetonede projekter, der gør det muligt at forbedre den globale effektivitet i EU's økonomi, og som muligvis kan skabe dynamisk merværdi for EU. EFSI bør tage særligt hensyn til isolerede og mindre udviklede regioner for ikke yderligere at øge investeringskløften samt stimulere grænseoverskridende investeringer. Fonden bør endvidere i højere grad inddrage de lokale og regionale myndigheder og fokusere på deres innovationskapacitet.</p>

Anbefalet ændring 6

Betragtning 14

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>(14) EFSI bør målrette sin finansiering mod projekter med et stort potentiale for at skabe økonomisk og samfundsmæssig værdi. EFSI bør især være rettet mod projekter, der vil fremme jobskabelse, langsigtet vækst og konkurrenceevne. For bedst at tilgodese de enkelte projekters individuelle behov bør EFSI gøre brug af mange forskellige finansielle produkter, bl.a. kapitalindsud, lån og garantier. Formålet med at tilbyde forskellige produkter er at sætte EFSI i stand til at tilpasse sig markedets behov og samtidig tilskynde til private investeringer i projekterne. EFSI skal ikke træde i stedet for privat markedsfinansiering, men derimod virke som en katalysator for privat finansiering ved at afhjælpe markedssvigt for derved at sikre den mest effektive og strategiske brug af de offentlige midler. Kravet om overholdelse af statsstøttereglerne vil bidrage til en sådan effektiv og strategisk udnyttelse.</p>	<p>(14) EFSI bør målrette sin finansiering mod projekter med et stort potentiale for at skabe økonomisk og samfundsmæssig merværdi. EFSI bør især være rettet mod projekter, der vil fremme jobskabelse, langsigtet og bæredygtig vækst, innovation og konkurrenceevne. Der bør etableres klare kriterier for projektudvælgelse og procedurer for opfølgingsfasen. For bedst at tilgodese de enkelte projekters individuelle behov bør EFSI gøre brug af mange forskellige finansielle produkter, bl.a. kapitalindsud, lån og garantier. Formålet med at tilbyde forskellige produkter er at sætte EFSI i stand til at tilpasse sig markedets behov og samtidig tilskynde til private investeringer i projekterne. EFSI skal ikke træde i stedet for privat markedsfinansiering, men derimod virke som en katalysator for privat finansiering ved at afhjælpe markedssvigt for derved at sikre den mest effektive og strategiske brug af de offentlige midler. Samtidig skal EFSI være et middel til en yderligere styrkelse af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i EU. Kravet om overholdelse af statsstøttereglerne vil bidrage til en sådan effektiv og strategisk udnyttelse.</p>

Anbefalet ændring 7

Betragtning 15

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(15) EFSI bør supplere de allerede eksisterende instrumenter og derfor især støtte projekter med en højere risiko/afkastprofil end de eksisterende EIB- og Unionsinstrumenter. EFSI bør finansiere projekter i hele EU, også i de lande, der blev hårdest ramt af finanskrisen. EFSI bør kun træde til, når der ikke er adgang til finansiering fra andre kilder på rimelige vilkår.	(15) EFSI bør supplere de allerede eksisterende instrumenter og derfor især støtte projekter med en højere risiko/afkastprofil end de eksisterende EIB- og Unionsinstrumenter. EFSI bør finansiere projekter i hele EU, også i de lande, der blev hårdest ramt af finanskrisen. EFSI bør kun træde til, når der ikke er adgang til finansiering fra andre kilder. Den højere risiko skal retfærdiggøres gennem investeringens følgevirkning for beskæftigelsen, økonomien i de pågældende områder, navnlig dem, der er berørt af økonomiske ændringer, investeringens følgevirkninger for den globale dynamik, innovationen og miljøet. Disse kriterier bør justeres, efterhånden som projekterne forberedes, så man sikrer en sektormæssig og geografisk afbalancering.

Anbefalet ændring 8

Betragtning 16

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(16) EFSI bør være rettet mod investeringer i projekter, der forventes at være økonomisk og teknisk levedygtige, og som kan indebære en vis risiko, men samtidig opfylder de særlige krav til EFSI-finansiering.	(16) EFSI bør være rettet mod investeringer i projekter, der forventes at være økonomisk og teknisk levedygtige, og som kan indebære en vis risiko, der for private investorer ville være uforholdsmæssigt stor uden EFSI-støtte , men som samtidig opfylder de særlige krav til EFSI-finansiering.

Begrundelse

Det er en betingelse for additionaliteten af investeringerne under investeringsplanen.

Anbefalet ændring 9

Betragtning 20 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	(20a) Medlemsstaterne kan, hvis de nødvendige forudsætninger er opfyldt, benytte andre finansielle instrumenter og de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) til at bidrage til finansiering af finansieringsberettigede projekter støttet af EU-garantien i overensstemmelse med de målsætninger, garantier og regler, der er opstillet som led i den retlige ramme for disse fonde. Denne fleksible tilgang vil kunne maksimere synergien mellem EU's instrumenter og evnen til at tiltrække investorer til de investeringsområder, EFSI støtter. ESI-fondene og EFSI bør være komplementære, og alt bør gøres for at undgå en crowding out-effekt.

Begrundelse

Det er et middel til at styrke sammenhængen mellem EFSI og strukturfondene og undgå risikoen for gensidig crowding out.

Anbefalet ændring 10

Betragtning 20 b (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	(20b) EFSI kunne i særdeleshed støtte investeringsplatforme på det territoriale niveau, hvilket ville sikre, at der er sammenhængende og integrerede regionale udviklingsstrategier, i kraft af deres rolle som regionale knudepunkter, der mobiliserer alle tilgængelige ressourcer.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 11

Betragtning 21

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(21) Forudsat at alle relevante kriterier for finansieringsberettigelse er opfyldt, bør medlemsstaterne kunne bruge de europæiske struktur- og investeringsfonde til at bidrage til finansiering af finansieringsberettigede projekter støttet af EU-garantien. Denne fleksible tilgang vil kunne maksimere potentialet for at tiltrække investorer til de investeringsområder, EFSI støtter.	

Begrundelse

Overlapper med anbefalet ændring 9.

Anbefalet ændring 12

Betragtning 22

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(22) I overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal de infrastruktur- og projektinvesteringer, som støttes af EFSI, overholde statsstøttereglerne. I den forbindelse har Kommissionen bebudet, at den med henblik på statsstøttevurderingen vil opstille et sæt centrale principper, som et projekt vil skulle opfylde for at være berettiget til EFSI-finansiering. Hvis et projekt opfylder disse kriterier og modtager støtte fra EFSI, har Kommissionen tilkendegivet, at enhver supplerende national støtte vil blive vurderet ved en forenklet, fremskyndet statsstøttevurdering, hvor det eneste yderligere spørgsmål, som Kommissionen vil skulle tage stilling til, vil være, om den offentlige støtte er proportional (ingen overkompensering). Kommissionen har også bebudet, at den for at sikre en effektiv brug af offentlige midler vil udsende yderligere retningslinjer for anvendelsen af disse overordnede principper.	(22) I overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal de infrastruktur- og projektinvesteringer, som støttes af EFSI, overholde statsstøttereglerne. I den forbindelse har Kommissionen bebudet, at den med henblik på statsstøttevurderingen vil opstille et sæt centrale principper, som et projekt vil skulle opfylde for at være berettiget til EFSI-finansiering. Hvis et projekt opfylder disse kriterier og modtager støtte fra EFSI, har Kommissionen tilkendegivet, at enhver supplerende national støtte vil blive vurderet ved en forenklet, fremskyndet statsstøttevurdering, hvor det eneste yderligere spørgsmål, som Kommissionen vil skulle tage stilling til, vil være, om den offentlige støtte er proportional (ingen overkompensering). Kommissionen har også bebudet, at den for at sikre en effektiv brug af offentlige midler vil udsende yderligere retningslinjer for anvendelsen af disse overordnede principper. På

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	<i>det grundlag giver Kommissionen tilsagn om at anvende en forenklet og i alle tilfælde ensartet procedure, i de tilfælde hvor statsstøttereglerne finder anvendelse for finansieringen af infrastruktur.</i>

Begrundelse

Der bør ikke ske forskelsbehandling mellem investeringsprojekter, som støttes af EFSI, og infrastrukturprojekter, der samfinansieres af medlemsstater/regioner, således at der er garanti for samme godkendelsestider og -metoder, da statsstøttereglerne ikke kan anvendes ubetinget.

Anbefalet ændring 13

Betragtning 25

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(25) EIB bør regelmæssigt evaluere de af EFSI støttede aktiviteter i relation til deres relevans, resultater og virkninger og med henblik på at indkredse aspekter, der kan forbedre de fremtidige aktiviteter. Disse evalueringer bør tage sigte på at fremme ansvarlighed og bæredygtighedsanalyse.	(25) EIB og Kommissionen bør regelmæssigt evaluere de af EFSI støttede aktiviteter i relation til deres relevans, resultater og virkninger samt kohærensens og samordningen med EU's øvrige politikker og instrumenter og navnlig med støtte fra de europæiske struktur- og investeringsfonde og med henblik på at indkredse aspekter, der kan forbedre de fremtidige aktiviteter. Disse evalueringer bør tage sigte på at fremme ansvarlighed og bæredygtighedsanalyse.

Anbefalet ændring 14

Betragtning 25 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	(25a) <i>Styringsudvalget fører tilsyn med finansieringspolitikken i forbindelse med EFSI, som hvert halve år tilsender styringsudvalget en oversigt over sine interventioner. Styringsudvalget afgiver udtalelse og formulerer anbefalinger om støttekriterier, den tematiske og geografiske fordeling af investeringerne og disses additionalitet samt om de samfunds- og miljømæssige virkninger. Udvalget sammensættes ligeligt af repræsentanter for Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU).</i>

Begrundelse

De arbejdsmarkeds-mæssige og samfundsmæssige aktører og de territoriale myndigheder er bedst placeret til at vurdere den egentlige effekt af de finansierede investeringer.

Anbefalet ændring 15

Betragtning 26

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(26) Sideløbende med finansieringsaktiviteterne i EFSI bør der etableres et europæisk knudepunkt for investeringsrådgivning (EIAH). EIAH skal yde dedikeret bistand til projektudvikling og projektforberedelse overalt i Unionen med afsæt i den ekspertise, Kommissionen, EIB, de nationale erhvervs	(26) Sideløbende med finansieringsaktiviteterne i EFSI bør der etableres et europæisk knudepunkt for investeringsrådgivning (EIAH). EIAH skal yde dedikeret bistand til projektudvikling og projektforberedelse overalt i Unionen med afsæt i den ekspertise, Kommissionen, EIB, de nationale erhvervs

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>fremmende banker og de europæiske struktur- og investeringsfondes forvaltningsmyndigheder ligger inde med. Det skal fungere som et centralt kontaktpunkt for alle spørgsmål i forbindelse med teknisk bistand omkring investeringer i Unionen.</p>	<p>fremmende banker og de europæiske struktur- og investeringsfondes forvaltningsmyndigheder ligger inde med. Det skal fungere som et centralt kontaktpunkt for alle spørgsmål i forbindelse med teknisk bistand omkring investeringer i Unionen. Gennem EIAH skal medlemsstaterne og regionerne i EU have adgang til gratis ekspertise, så der er lige adgang til EFSI-finansiering. Regionerne kan fremlægge forslag til initiativer for EIAH, som har til sigte på regionalt eller overregionalt niveau at koordinere den tekniske bistand og på den måde at få mest muligt ud af den pågældende finansiering.</p>

Anbefalet ændring 16

Betragtning 29

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>(29) Til delvis finansiering af bidraget fra Unionens budget bør de disponible rammebevillinger, der er afsat til Horisont 2000 — rammeprogrammet for forskning og innovation 2014-2020 ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013⁽¹⁾, og til Connecting Europe-faciliteten ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013⁽²⁾, reduceres. Disse programmer tjener formål, som ikke også indgår i EFSI's målsætninger. Nedsættelsen af midlerne til de to programmer med henblik på finansiering af garantifonden ventes imidlertid at føre til større investeringer på nogle af deres respektive programområder, end hvad der kan opnås med de eksisterende programmer. EFSI vil kunne gear EU-garantien og dermed mangedoble finansieringen inden for forskning, udvikling og innovation samt transport-, tele- og energiinfrastrukturer, i forhold til hvis midlerne blev brugt til tilskud inden for rammerne af de fastlagte Horisont- og Connecting Europe-programmer. En del af de midler, der hidtil har været afsat til de to programmer, bør derfor omfordeles til EFSI.</p> <p>⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2000 — rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1982/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).</p> <p>⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1316/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, om ændring af forordning (EU) nr. 913/2010 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 680/2007 og (EF) nr. 67/2010 (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 129).</p>	<p>(29) Bidraget fra Unionens budget vil blive godkendt af Europa-Parlamentet og Rådet hen ad vejen i forbindelse med de årlige budgetprocedurer indtil 2020. Bevillinger fra EU-budgettet, som ikke er benyttet ved budgetårets udgang, bør systematisk overføres til garantifonden. Med dette for øje bør budgetmyndigheden, hvor det er hensigtsmæssigt, gøre brug af alle tilgængelige fleksibilitetsmekanismer og andre relevante bestemmelser i Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013.</p>

Anbefalet ændring 17

Betragtning 29 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	<p>(29a) <i>Reduktionen af de disponible bevillinger til Horisont 2020-programmet og til Connecting Europe-faciliteten bør ikke effektueres, førend man har gjort brug af al den fleksibilitet i forhold til EU-budgettet, som der er mulighed for.</i></p> <p><i>Hvis reduktioner af de disponible bevillinger til Horisont 2020 er uomgængelige, bør disse udformes på en måde, som sikrer, at den overordnede gennemførelse af Horisont 2020 ikke bringes i fare, og der ikke sættes spørgsmålstegn ved grundforskningens særlige betydning. Programafsnittet »Adgang til risikovillig kapital« må i så fald yde et væsentligt bidrag til finansieringen af EFSI. Midler fra Horisont 2020 bør, for så vidt som det er nødvendigt at anvende disse under fonden, anvendes til deres oprindelige formål, og universiteter og forskningsinstitutioner skal have mulighed for at deltage.</i></p> <p><i>Reduktionen af de disponible bevillinger til Connecting Europe-faciliteten berører på ingen måde det beløb, der overføres fra Samhørighedsfonden til transportprojekter i de medlemsstater, der er støtterettigede under denne fond.</i></p>

Begrundelse

Forsknings- og innovationsprojekter, der finansieres under Horisont 2020, yder allerede et direkte og markant bidrag til den europæiske innovations- og konkurrenceevne, og dette veletablerede program bør derfor ikke svækkes. Hvis en indgriben fra EFSI i Horisont 2020 bliver uomgængelig, skal kriterierne sikre, at EFSI styrker Europas potentiale for innovation.

Anbefalet ændring 18

Betragtning 31

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>(31) Inden for Unionen er der et stort antal potentielt levedygtige projekter, som ikke bliver finansieret på grund af usikkerhed og manglende gennemsigthed omkring sådanne projekter. Det skyldes ofte, at private investorer ikke kender til projekterne eller ikke er tilstrækkeligt informerede til at kunne vurdere investeringsrisiciene. Kommissionen og EIB bør med støtte fra medlemsstaterne fremme en gennemsigtig pipeline af aktuelle og fremtidige investeringsprojekter i Unionen, der er investeringsegnede. Formålet med denne »projektpipeline« er at sikre, at offentligheden på en løbende og struktureret måde får kendskab til mulige investeringsprojekter og dermed give investorer et pålideligt informationsgrundlag for deres investeringsbeslutninger.</p>	<p>(31) Inden for Unionen er der et stort antal potentielt levedygtige projekter, som ikke bliver finansieret på grund af usikkerhed og manglende gennemsigthed omkring sådanne projekter. Det skyldes ofte, at private investorer ikke kender til projekterne eller ikke er tilstrækkeligt informerede til at kunne vurdere investeringsrisiciene. Kommissionen og EIB bør med støtte fra medlemsstaterne og disses lokale og regionale myndigheder fremme en gennemsigtig pipeline af aktuelle og fremtidige investeringsprojekter i Unionen, der er investeringsegnede. Formålet med denne »projektpipeline« er at sikre, at offentligheden på en løbende og struktureret måde får kendskab til mulige investeringsprojekter og dermed give investorer et pålideligt informationsgrundlag for deres investeringsbeslutninger.</p>

Anbefalet ændring 19

Betragtning 31 a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	(31a) <i>Ud over oplysninger om projekternes økonomiske levedygtighed bør projektpipelinen indeholde oplysninger om overholdelse af sociale og miljømæssige krav og projekternes overensstemmelse med målsætningerne i de regionale udviklingsstrategier, når projekter af gennemsigtighedsgrunde medtages i oversigten. Den halvårslige oversigt sendes til styringsudvalget.</i>

Anbefalet ændring 20

Betragtning 32

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(32) Medlemsstaterne er også på nationalt plan begyndt at etablere og fremme projektpipelines bestående af projekter af national betydning. Den information, Kommissionen og EIB tilvejebringer, bør indeholde links til de supplerende nationale projektpipelines.	(32) Medlemsstaterne er også på nationalt plan begyndt at etablere og fremme projektpipelines bestående af projekter af national, regional og lokal betydning. Dette arbejde har endvidere vedrørt grænseoverskridende projekter i samarbejde mellem forskellige medlemsstater. Medlemsstaterne bør endvidere arbejde sammen med de lokale og regionale myndigheder i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Den information, Kommissionen og EIB tilvejebringer, bør indeholde links til de supplerende nationale og grænseoverskridende projektpipelines. Regionale og lokale myndigheder herunder regionale innovationsplatforme, regionale udviklingsagenturer og de europæiske struktur- og investeringsfondes forvaltningsinstanser er en central kilde til information om aktuelle og fremtidige investeringsmuligheder.

Begrundelse

Det er afgørende, at både det regionale og det lokale niveau inddrages ved dannelsen af projektpipelines.

Det er vigtigt at understrege, at medlemsstaterne er begyndt at koordinere indbyrdes med henblik på at fremlægge betydelige grænseoverskridende projekter som led i EFSI.

Anbefalet ændring 21

Betragtning 34

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
(34) For at sikre ansvarlighed over for de europæiske borgere bør EIB regelmæssigt aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om virkningerne af EFSI og de fremskridt, der er gjort.	(34) For at sikre ansvarlighed over for de europæiske borgere bør Kommissionen og EIB regelmæssigt aflægge rapport til Det Europæiske Regionsudvalg , Europa-Parlamentet og Rådet om virkningerne af EFSI og de fremskridt, der er gjort, samt fondens komplementaritet med andre EU-politikker og -instrumenter.

Begrundelse

Regionale og lokale myndigheder er tæt på EU's borgere, hvilket styrker ansvarligheden.

Anbefalet ændring 22

Artikel 1, stk. 1a (nyt)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	1a. Kommissionen og EIB sørger for, at den støtte, der ydes af EFSI, hænger sammen med og er komplementær i forhold til EU's øvrige politikker og instrumenter.

Anbefalet ændring 23

Artikel 1, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
EFSI-aftalen er åben for medlemsstaternes tiltrædelse. Med de bestående bidragydere samtykke kan den tillige tiltrædes af andre tredjeparter, herunder nationale erhvervsfremmende banker eller offentlige enheder ejet eller kontrolleret af en medlemsstat samt enheder i den private sektor.	EFSI-aftalen er åben for medlemsstaternes tiltrædelse. Med de bestående bidragydere samtykke kan den tillige tiltrædes af andre tredjeparter, herunder nationale erhvervsfremmende banker, regionale udviklingsbanker eller offentlige enheder ejet eller kontrolleret af en medlemsstat eller regionale og lokale myndigheder, erhvervsfremmende organismer i regionalt regi samt enheder i den private sektor.

Begrundelse

Der bør være mulighed for at give regionale og lokale myndigheder adgang til EFSI-aftalen i lovforslaget.

Deltagelse af regionerne i forvaltningen af disse nye instrumenter.

Anbefalet ændring 24

Artikel 1a (ny)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	I denne forordning gælder følgende definition: (1) Ved »nationale erhvervsfremmende banker eller institutter« skal forstås juridiske personer, der udøver erhvervmæssig finansiell virksomhed, og som er tildelt et offentligt mandat af en medlemsstat på centralt, regionalt eller lokalt plan til at udøve ikkekommerciel offentlig udviklingsvirksomhed eller erhvervsfremmende virksomhed med henblik på at afhjælpe markedssvigt;

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	<p>(2) <i>En »investeringsplatform« er et instrument til samfinansiering, risikodeling eller anden håndtering af bidrag, der skal finansiere et projekt eller en gruppe af projekter. Investeringsplatformen kan være regional, national, grænseoverskridende eller sektorspecifik og har til formål at sikre overensstemmelse med lokale og regionale investeringsstrategier, og i givet fald, strukturfondenes operationelle programmer og europæiske investeringer.</i></p>

Begrundelse

For at sikre en egentlig additionalitet for finansieringerne bør man trække på net af lokale eller fagkyndige aktører med henblik på at frembringe, ledsage og medfinansiere projekter på grundlag af en mere indgående viden om de foreliggende muligheder og dermed en bedre risikovurdering. Endvidere skal man kunne tage mindre projekter i betragtning gruppevis, hvis de er i overensstemmelse med en investeringspolitik, der er blåstemplet af fonden.

Anbefalet ændring 25

Artikel 2, stk. 2, andet afsnit

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Med henblik herpå skal EIAH gøre brug af den ekspertise, der findes i EIB, Kommissionen og nationale erhvervsfremmende banker samt de europæiske struktur- og investeringsfondes styrende organer.</p>	<p>Med henblik herpå skal EIAH gøre brug af den ekspertise, der findes i:</p> <ul style="list-style-type: none"> — EIB — Kommissionen — nationale erhvervsfremmende banker — regionale udviklingsbanker og/eller agenturer — de europæiske struktur- og investeringsfondes styrende organer. <p>Regionerne kan nærmere bestemt bede EIAH om teknisk bistand til gennemførelse af foranstaltninger på regionalt eller overregionalt niveau.</p>

Begrundelse

Man bør sikre ekspertise på regionalt niveau i EIAH.

Regionerne har evt. i et samarbejde med andre regioner et overblik over behovet for investeringer i deres område og bør derfor have mulighed for uden videre at kunne bede om teknisk bistand til at få mest muligt ud af initiativerne og de dertil hørende ressourcer.

Anbefalet ændring 26

Artikel 3, stk. 5, nyt andet afsnit

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
	<p>Investeringskomiteen skal tage hensyn til EU's målsætning om økonomisk, social og territorial samhørighed.</p>

Anbefalet ændring 27

Artikel 4

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Artikel 4</p> <p>EU-garanti</p> <p>EU stiller en garanti til EIB til finansiering af investeringstransaktioner gennemført inden for Unionen i overensstemmelse med denne forordning (»EU-garanti«). EU-garantien stilles som en anfordringsgaranti for de i artikel 6 omhandlede instrumenter.</p>	<p>Artikel 4</p> <p>EU-garanti</p> <p>EU stiller en uigenkaldelig og betingelsesløs garanti til finansiering af investeringstransaktioner gennemført inden for Unionen, herunder i grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstater og et tredjeland, i overensstemmelse med denne forordning (»EU-garanti«). EU-garantien stilles som en anfordringsgaranti for de i artikel 6 omhandlede instrumenter.</p>

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 28

Artikel 5, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>2. EU-garantien stilles som garanti for EIB-finansierings- og investeringstransaktioner godkendt af den i artikel 3, stk. 5, omhandlede investeringskomité eller for finansiering til EIF med henblik på EIB-finansierings- og investeringstransaktioner i henhold til artikel 7, stk. 2. De pågældende transaktioner skal stemme overens med Unionens politikker og støtte et eller flere af følgende generelle mål:</p> <p>a) udvikling af infrastruktur, bl.a. i transportsektoren, i særdeleshed i industricentre, energi, især sammenkoblede energiforbindelser, og digital infrastruktur</p> <p>b) investeringer i uddannelse, sundhed, forskning og udvikling, informations- og kommunikationsteknologi samt innovation</p> <p>c) fremme af vedvarende energi og energi- og ressourceeffektivitet</p> <p>d) infrastrukturprojekter på miljøområdet, vedrørende naturressourcer eller byudvikling eller på det sociale område</p>	<p>2. EU-garantien stilles som garanti for EIB-finansierings- og investeringstransaktioner godkendt af den i artikel 3, stk. 5, omhandlede investeringskomité eller for finansiering til EIF med henblik på EIB-finansierings- og investeringstransaktioner i henhold til artikel 7, stk. 2. EFSI fokuserer på projekter, der sikrer additionalitet i forhold til eksisterende operationer. Kommissionen, EIB og medlemsstaterne sikrer, at alle investeringer, som gennemføres med støtte fra EFSI, tager hensyn til konsekvenserne på regionalt og lokalt plan og for den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. De pågældende transaktioner skal stemme overens med Unionens politikker og støtte et eller flere af følgende generelle mål:</p> <p>a) udvikling af en infrastruktur, der er modstandsdygtig over for katastrofer, bl.a. i transportsektoren, i særdeleshed i industricentre, energi, især sammenkoblede energiforbindelser, og digital infrastruktur</p> <p>b) investeringer i uddannelse, sundhed, forskning og udvikling, digitale offentlige forvaltninger, digitale færdigheder samt innovation</p> <p>c) fremme af vedvarende energi og energi- og ressourceeffektivitet</p> <p>d) infrastrukturprojekter på miljøområdet, vedrørende naturressourcer eller byudvikling eller på det sociale område</p>

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>e) finansiel støtte til de i artikel 1, stk. 1, omhandlede virksomheder, herunder risikofinansiering af driftskapital.</p> <p>Desuden stilles EU-garantien som garanti for støtte ydet via EIB til særlige investeringsplatforme og nationale erhvervsfremmende banker, der investerer i projekter, som opfylder kravene i denne forordning. For denne støtte skal Styringsrådet opstille kriterier for støtteberettigede investeringsplatforme.</p>	<p>e) finansiel støtte til de i artikel 1, stk. 1, omhandlede virksomheder, herunder risikofinansiering af driftskapital.</p> <p>Desuden stilles EU-garantien som garanti for støtte ydet via EIB til særlige investeringsplatforme og nationale og/eller regionale erhvervsfremmende banker, der investerer i projekter, som opfylder kravene i denne forordning. For denne støtte skal Styringsrådet opstille kriterier for støtteberettigede investeringsplatforme.</p>

Anbefalet ændring 29

Artikel 9, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Kommissionen og EIB fremmer med støtte fra medlemsstaterne en gennemsigtig pipeline af aktuelle og potentielle fremtidige investeringsprojekter i Unionen. Denne pipeline berører ikke udvælgelsen af endelige projekter til støtte, som sker i henhold til artikel 3, stk. 5.</p>	<p>Kommissionen og EIB fremmer med støtte fra medlemsstaterne og i tæt samarbejde og partnerskab med de regionale og lokale myndigheder en gennemsigtig pipeline af aktuelle og potentielle fremtidige investeringsprojekter i Unionen, som indeholder oplysninger om projekternes økonomiske levedygtighed og indvirkning for så vidt angår bæredygtighed og deres overensstemmelse med målsætningerne i de regionale udviklingsstrategier. Denne pipeline berører ikke udvælgelsen af endelige projekter til støtte, som sker i henhold til artikel 3, stk. 5.</p>

Anbefalet ændring 30

Artikel 9, stk. 2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Kommissionen og EIB udvikler, opdaterer og formidler på et løbende og struktureret grundlag information om aktuelle og fremtidige investeringer, som kan yde et væsentligt bidrag til virkeliggørelse af EU's politiske mål.</p>	<p>Kommissionen og EIB udvikler, opdaterer og formidler på et løbende og struktureret grundlag information om aktuelle og fremtidige investeringer, som kan yde et væsentligt bidrag til virkeliggørelse af EU's politiske mål om økonomisk, social og territorial samhørighed.</p>

Anbefalet ændring 31

Artikel 9, stk. 3

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Medlemsstaterne udvikler, opdaterer og formidler på et løbende og struktureret grundlag information om aktuelle og fremtidige investeringer på deres område.</p>	<p>Medlemsstaterne udvikler, opdaterer og formidler sammen med de regionale og lokale myndigheder og på et løbende og struktureret grundlag information om aktuelle og fremtidige investeringer på deres område.</p>

Anbefalet ændring 32

Artikel 10, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
EIB aflægger, eventuelt i samarbejde med EIF, hvert halvår rapport til Kommissionen om EIB's finansierings- og investeringstransaktioner i henhold til denne forordning. Rapporten skal indeholde en vurdering af overholdelsen af betingelserne for brug af EU-garantien og de nøgleresultatindikatorer, der er opstillet i henhold til artikel 2, stk. 1, litra g). Rapporten skal desuden indeholde statistiske og finansielle data samt regnskabsdata om hver af EIB's finansierings- og investeringstransaktioner samt aggregerede data om de samlede transaktioner.	EIB aflægger, eventuelt i samarbejde med EIF, hvert halvår rapport til Kommissionen om EIB's finansierings- og investeringstransaktioner i henhold til denne forordning. Rapporten skal indeholde en vurdering af overholdelsen af betingelserne for brug af EU-garantien og de nøgleresultatindikatorer, der er opstillet i henhold til artikel 2, stk. 1, litra g). Rapporten skal desuden indeholde statistiske og finansielle data samt regnskabsdata og oplysninger om sociale og miljømæssige virkninger for hver af EIB's finansierings- og investeringstransaktioner. Rapporten præciserer, for hvilke projekter støtten via de europæiske struktur- og investeringsfonde kombineres med EFSI-støtte, samt det samlede bidragsbeløb fra hver kilde. Et sammendrag af denne rapport sendes til udtalelse i styringsudvalget (jf. anbefalet ændring 14).

Anbefalet ændring 33

Artikel 10, stk. 6

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Senest den 30. juni hvert år fremsender Kommissionen en årsrapport om garantifondens situation og om administrationen af fonden i det foregående kalenderår til Europa-Parlamentet og Rådet.	Senest den 30. juni hvert år fremsender Kommissionen en årsrapport om garantifondens situation og om administrationen af fonden i det foregående kalenderår til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Regionsudvalg. Denne rapport offentliggøres.

Begrundelse

Denne ændring sikrer større ansvarlighed over for de europæiske borgere ved at inddrage de regionale og lokale myndigheder.

Anbefalet ændring 34

Artikel 12, stk. 1, første afsnit

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Senest den [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation] foretager EIB en evaluering af, hvordan EFSI har fungeret. EIB fremsender denne evaluering til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.	Senest den [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation] foretager EIB en evaluering af, hvordan EFSI har fungeret. EIB fremsender denne evaluering til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Det Europæiske Regionsudvalg.

Begrundelse

De lokale og regionale myndigheder bør have adgang til evaluering af EFSI fra EIB.

Anbefalet ændring 35

Artikel 12, stk. 1, andet afsnit

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Senest den [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation] foretager Kommissionen en evaluering af anvendelsen af EU-garantien og af, hvordan garantifonden har fungeret, herunder den i artikel 8, stk. 9, omhandlede brug af midler. Kommissionen fremsender denne evaluering til Europa-Parlamentet og Rådet.	Senest den [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation] foretager Kommissionen en evaluering af anvendelsen af EU-garantien og af, hvordan garantifonden har fungeret, herunder den i artikel 8, stk. 9, omhandlede brug af midler. Kommissionen fremsender denne evaluering til Europa-Parlamentet og Rådet. Der bør i forbindelse med midtvejsrevisionen af den flerårige finansielle ramme fremsættes forslag med hensyn til at omdirigere til rådighed værende midler til garantien fra programmer, der ikke er omfattet af betragtning 18 og 19 i denne forordning.

Begrundelse

Kommissionen bør undersøge de forskellige finansieringsmuligheder ud over Connecting Europe-faciliteten og Horisont 2020.

Anbefalet ændring 36

Artikel 12, stk. 4

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
EIB og EIF fremsender regelmæssigt alle deres uafhængige rapporter om evaluering af de konkrete resultater af EIB's og EIF's aktiviteter i henhold til denne forordning til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.	EIB og EIF fremsender regelmæssigt alle deres uafhængige rapporter om evaluering af de konkrete resultater af EIB's og EIF's aktiviteter i henhold til denne forordning til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Det Europæiske Regionsudvalg.

Begrundelse

De regionale og lokale myndigheder bør have adgang til uafhængige evalueringsrapporter om EFSI.

Anbefalet ændring 37

Artikel 12, stk. 5

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Senest den [PO insert date three years after the entry into force of this Regulation] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af denne forordning ledsaget af ethvert hensigtsmæssigt forslag.	Senest den [PO insert date three years after the entry into force of this Regulation] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Regionsudvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning samt en evaluering af EFSI's merværdi og additionalitet i forhold til de eksisterende EU-finansieringsinstrumenter ledsaget af ethvert hensigtsmæssigt forslag.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 38

Artikel 18

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>I forordning (EU) nr. 1291/2013 foretages følgende ændringer:</p> <p>1) I artikel 6 erstattes stk. 1, 2 og 3 med følgende:</p> <p>»1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af Horisont 2020 fastsættes til 74 328,3 mio. EUR i løbende priser, hvoraf maksimalt 71 966,9 mio. EUR afsættes til aktiviteter i henhold til afsnit XIX i TEUF.</p> <p>De årlige bevillinger godkendes af Europa-Parlamentet og Rådet inden for den flerårige finansielle ramme.</p> <p>2. Beløbet til aktiviteter XIX henhold til afsnit XIX i TEUF fordeles mellem de prioriteter, der er anført i denne forordnings artikel 5, stk. 2, på følgende måde:</p> <p>a) Videnskabelig topkvalitet: 23 897,0 mio. EUR i løbende priser</p> <p>b) Industrielt lederskab: 16 430,5 mio. EUR i løbende priser</p> <p>c) Samfundsmæssige udfordringer: 28 560,7 mio. EUR i løbende priser.</p> <p>Det samlede maksimumsbeløb for Unionens finansieringsbidrag fra Horisont 2020 til de specifikke mål, der er anført i artikel 5, stk. 3, og til FFC's ikkenukleare aktiviteter er som følger:</p> <p>i) Udbredelse af topkvalitet og udvidelse af delta-gerkredsen: 782,3 mio. EUR i løbende priser</p> <p>ii) Videnskab med og for samfundet: 443,8 mio. EUR i løbende priser</p> <p>iii) FFC's ikkenukleare aktiviteter: 1 852,6 mio. EUR i løbende priser.</p> <p>Den vejledende fordeling af beløbene mellem prioriteterne og de specifikke mål, der er anført i artikel 5, stk. 2 og 3, er anført i bilag II.</p> <p>3. EIT finansieres via et maksimumsbeløb fra Horisont 2020 på 2 361,4 mio. EUR i løbende priser som fastlagt i bilag II.«</p> <p>2) Bilag II erstattes af teksten i bilag I til nærværende forordning.</p>	

Begrundelse

Dette ændringsforslag er i tråd med punkt 4 i de politiske anbefalinger i nærværende forslag til udtalelse og ændringsforslag 75 i parlamentsmedlemmernes Bullmanns/Fernandes' udkast til betænkning.

II. POLITISKE ANBEFALINGER

1. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder investeringsplanen for Europa og forordningen om EFSI som foreslået af Kommissionen med henblik på at fremme investeringer i EU;
2. bemærker, at den europæiske fond for strategiske investeringer kun udgør et af investeringsplanens elementer. Der er ligeledes behov for projektplanlægning, et investeringsknudepunkt og ambitiøse strukturreformer, hvis planen skal lykkes, og opfordrer derfor Kommissionen til — i forlængelse af meddelelsen af 13. januar 2015 om »Optimal udnyttelse af fleksibiliteten inden for rammerne af de gældende regler under stabilitets- og vækstpacten COM(2015) 12« — at præcisere anvendelsesområdet for strukturelle reformer, som den ønsker at fremme på europæisk plan, samtidig med at subsidiaritetsprincippet respekteres;
3. bemærker, at investeringsplanens mekanisme i sin kerne går ud på at skabe en garantifond, som skal dække mere risikobetonede finansieringer;
4. er bekymret over, at den 16 mia. euro store garanti er opnået gennem en omlægning af bevillinger, der oprindeligt var tiltænkt Connecting Europe-faciliteten og Horisont 2020. Udvalget henleder derfor Kommissionens opmærksomhed på de katastrofale følger for igangværende projekter, som dog er i tråd med EU's prioriteter, og påpeger, at lån og garantier ikke er passende støtte for mange grundlæggende forskningsprojekter eller forskningsinstitutter med høj international anseelse;
5. anmoder derfor om, at investeringsplanen primært bygger på ubrugte midler fra EU-budgettet, som ellers skulle tilbagebetales til medlemsstaterne. Reduktionen af de disponible bevillinger til Horisont 2020 og Connecting Europe bør ikke effektueres, førend man har gjort brug af al den fleksibilitet i forhold til EU-budgettet, som der er mulighed for;
6. opfordrer Kommissionen til i forbindelse med FFR-midtvejsevalueringen at undersøge mulighederne for under EU's budget at om dirigere de disponible finansielle midler til EU-garantien fra andre programmer end Horisont 2020 og CEF;
7. finder det vigtigt at garantere projekter af høj kvalitet og at sikre, at lokale projekter af mindre størrelsesorden også kan drage nytte af EFSI. I den henseende er teknisk assistance og rådgivning altafgørende for de lokale myndigheder;
8. ønsker at blive fuldt inddraget i gennemførelsen af og opfølgningen på investeringsplanen for Europa. De lokale og regionale myndigheder er nemlig helt centrale aktører, når det drejer sig om at udpege, planlægge og følge op på supplerende investeringer i deres territoriale område. Det er i denne henseende afgørende, at EFSI er i overensstemmelse med de lokale og regionale investeringsstrategier og EFSI's operationelle programmer. Det vigtigste instrument for konkret at inddrage de lokale og regionale myndigheder såvel som medlemsstaterne og de nationale og/eller regionale banker og udviklingsinstitutioner i en vellykket udmøntning af EFSI er den geografiske eller tematiske finansieringsplatform, for hvilken man bør definere delegeringsniveau og finansieringsmetoder;
9. bemærker imidlertid, at der skal en markant indsats til for at investeringsplanen kan løse en række udfordringer: sikre, at fonden er erhvervsvenlig i sin udformning for at kunne tiltrække private midler; efterhånden som projektpipelinen udvides, sikre, at investeringsplanens Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) ikke opfattes som et EU-tilskud til urentable nationale projekter; sikre koordinering mellem eksisterende fonde såsom Horisont 2020 og EFSI, der begge har forskning og innovation som målsætning;
10. bemærker, at for at overvinde disse udfordringer bør den aktuelle programmeringsperiode (2014-2017) være mere resultatorienteret, hvilket kan opnås gennem samarbejde med lokale og regionale myndigheder. For at sikre, at de projekter, der udvælges til EFSI, giver de ønskede resultater på lokalt plan, bør investeringskomitéen, der vil få til opgave at udvælge projekterne, også være åben for input fra lokale og regionale myndigheder. En resultatorienteret tilgang vil også kræve øget brug af EU-midler ved at øge synergierne mellem de forskellige tilgængelige EU-midler og ved at gøre midlerne mere brugervenlige;

11. mener, at en anden betingelse for, at investeringsplanen kan blive vellykket, er, at medfinansieringen ikke bremses af stabilitets- og vækstpagten. Derfor anmoder Regionsudvalget om, at den nationale medfinansiering holdes uden for beregningerne i forbindelse med stabilitets- og vækstpagten, uanset hvilken situation medlemsstaten befinder sig i i forhold til pagten. Denne anmodning er en del af Regionsudvalgets mere generelle anmodning om, at den nationale medfinansiering under de europæiske strukturfonde holdes uden for stabilitets- og vækstpagtens regler;
12. understreger, at infrastrukturinvesteringer foretaget af EFSI skal være modstandsdygtige over for katastrofer. At handle nu er langt mere omkostningseffektivt end efterfølgende at renovere ikke-sikre bygninger ⁽¹⁾;
13. opfordrer endvidere til, at der for at sikre en passende opfølgning af investeringsplanen oprettes et styringsudvalg bestående af medlemmer af EØSU og Regionsudvalget, som formulerer anbefalinger til Kommissionen om fondens investeringspolitik;
14. opfordrer medlemsstaterne til at inddrage de lokale og regionale myndigheder tæt i forbindelse med etablering og fremme af projektpipelines, for at forbedre den gode forvaltning af EFSI;
15. opfordrer Kommissionen og EIB til i samarbejde med Regionsudvalget at udvikle en række bestemte kriterier for projektudvælgelse og procedurer for opfølgningen, men fremhæver, at hastigheden ikke må veje tungere end projekternes kvalitet;
16. opfordrer Kommissionen og EIB til at inddrage Regionsudvalget som observatør i Styringsudvalget og investeringsudvalget;
17. bemærker, at udkastet til forordning enten berører områder med delt kompetence mellem EU og medlemsstaterne eller områder, hvor EU har kompetence til at støtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes tiltag ⁽²⁾. Da det vigtigste mål er at bidrage til en relancering af investeringerne på europæisk plan med tydelige tværnationale aspekter mener Regionsudvalget, at forslaget til forordning er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Under henvisning til proportionalitetsprincippet, er Regionsudvalget af den opfattelse, at et udkast til forordning er det mest hensigtsmæssige retsinstrument, da dets finansielle bestemmelser skal finde direkte anvendelse i alle medlemsstater;
18. de lokale og regionale myndigheder bør modtage en rapport om EFSI's evaluering og funktion samt bidrage til at forbedre planen, da de er nærmest til at identificere problemerne og foreslå løsninger som følge af de mange forskellige situationer på lokalt plan;
19. understreger vigtigheden af at tage hensyn til miljøet og naturressourcerne i reglerne for anvendelse af EU-garantien. Anvendelsesområdet i forslaget til forordning og de opstillede generelle mål bør udvides til at omfatte klimabeskyttelse og bæredygtighed;
20. understreger, at det er altafgørende, at EFSI's retningslinjer om investering sikrer, at fonden er tilgængelig for mindre projekter, navnlig dem, der bidrager til jobskabelse, og som forholder sig til regionale forskelle. Det er også altafgørende, at fondens forvaltningsstruktur anerkender, at mindre projekter i nogle regioner kan ligestilles med strategiske investeringer, da de kan have betydelig løftestangseffekt.

Bruxelles, den 16. april 2015

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹⁾ Se Regionsudvalgets udtalelse COR-2014-02646.

⁽²⁾ Artiklerne 172 (transeuropæiske net), 173 (industri), 175 (3) (økonomisk, social og territorial samhørighed) og 182 (1) (forskning, teknologisk udvikling og rummet).

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA